

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 | РАЗ НА ТИЖДЕНЬ | ONCE A WEEK | PRICE $1.00

РІК CIX | П'ЯТНИЦЯ, 13 ВЕРЕСНЯ 2002 РОКУ | ЧИСЛО 37 | VOL. CIX | FRIDAY, SEPTEMBER 13, 2002 | No. 37

„Разом втілимо надію нашої епохи"

ВАШІНҐТОН. – У вівторок, 10 вересня, напередодні першої річниці смертоносних терористичних акцій, Президент США Джордж В. Буш, звертаючись до всіх країн світу, сказав:

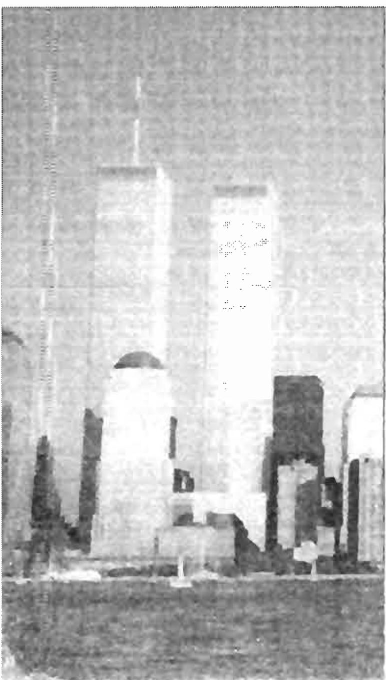
– Моя країна завжди пам'ятатиме потік дружніх почуттів та підтримки від народів світу у зв'язку з 11 вересня. Від імені всіх американців я дякую мільйонам людей з усіх країн, які поділяли нашу скорботу у зв'язку з невинно втраченими життями і які поділяють нашу рішучість розвіяти чорну хмару терору, щоб вона не нависала над нашим світом. Багато країн і багато сімей десятиріччями жили із загрозою тероризму, роками страждали від безглуздих і безжальних убивств. 11 вересня не було початком гльобального терору, але воно стало початком твердої відповіді світу на нього. Терористи запам'ятають 11 вересня, як день початку розплати.

Нам протистоїть ворог безжальний, не стримуваний ні законом, ні мораллю. Терористи, що завдали ударів 11 вересня, зневажають інші віри і заплямували свою власну. Вони готові збільшити маштаби і обсяг своїх убивств. Терор, що рік тому поцілив у Нью-Йорк та Вашінґтон, міг вдарити по будь-якому з центрів цивілізації...

Ось де великий розлам нашого часу – не між релігіями чи культурами, а між цивілізованістю і брутальним насильством. Люди всіх культур хочуть жити у безпеці та гідності. Надія на справедливість і милосердя спільна для всього людства. Наші ж вороги відкидають ці цінності і таким чином протиставляють себе не тільки Сполученим Штатам, а цілому світові.

Ніхто з нас нікому не побажає такого зла, як було заподіяне 11 вересня. Але це велике зло може вийти й на велике добро. Я бачу день, коли загроза організованого терору буде ліквідована. Без постійного страху і повернення гіркоти, які терористи сіють своїм насильством, ми побачимо, що старі і серйозні суперечки можуть бути залагоджені мирно, на основі раціональності, доброї волі та взаємної безпеки.

В нас є шанс вписати до людської історії новий, сповнений надії, розділ – про те, як сміливість перемогла жорстокість, а світло – темряву. Це покликання гідне кожного життя і кожної країни. Отже, йтимемо уперед впевнені, рішучі й без страху. Ми разом зустрінемо небезпеку наших днів і втілимо надію нашої епохи.

Нехай Господь благословить волелюбних людей в усіх усюдах.

Посольство США в Україні

Америка вшановує пам'ять жертв 11 вересня

ПАРСИПАНІ. – У США 11 вересня відзначили першу річницю терористичних нападів на країну. По американських містах та в столицях багатьох держав світу відбулися жалобні церемонії вшанування пам'яті майже трьох тисяч осіб, які рік тому стали жертвами небаченого за всю історію Сполучених Штатів злочину проти невинних людей.

Вранці 11 вересня, о 8 годині 46 хвилин, тобто в таку саму мить, коли рівно рік тому перший літак, захоплений терористами, вдарився об один з будинків-веж Світового торговельного центру, Америка зупинилася на хвилину мовчання в пам'ять загиблих. Через усі мости і тунелі до Нью-Йорку і у Вашінґтоні рух був зупинений. Релігійні храми були відкриті зранку для молитов, а о 8 годині 47 хвилин в церквах Нью-Йорку задзвонили дзвони в пам'ять жертв нападів.

В усіх трьох місцях відбувалися меморіяльні відзначення. В Манґетані, у супроводі гри всесвітньо відомого челіста Йо-Йо-Ма, були прочитані імена і прізвища майже трьох тисяч загиблих в руїнах Світового торговельного центру. В Пентаґоні, де було повністю відбудовано зруйновану літаком частину будинку, церемонія почалася о 9-ій годині виступом Президента Дж. Буша. На третьому місці трагедії, в Шенкставні, Пенсильванія, відбулася масова меморіяльна церемонія в честь пасажирів літака, котрі унеможливили плян терористів і не дали їм спрямувати літак на стратегічні об'єкти країни.

Напередодні річниці трагічних подій 11 вересня заходи безпеки у США були підвищені – до другого, з п'яти, найвищого рівня – так званого „Code Orange".

Секретар Департаменту оборони Доналд Рамсфелд наказав виставити на околицях Вашінґтону ракетні установки з бойовими зарядами. Як заявив представник Пентагону, цей захід – попереджувальний і не пов'язаний з якою-небудь конкретною загрозою.

Американські військові бази перебувають у стані повної бойової готовности. 14 посольств США, включно з посольствами у Пакистані, Індонезії та на Філіпінах, тимчасово не працюють у зв'язку з існуванням підвищеної загрози.

Поминання невинних жертв у першу річницю їх загибелі збільшило рішучість американського суспільства і його готовність дати гідну відповідь силам, які хочуть затьмарити небо над усім людством.

П.Ч.

Свідомість і багатство

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Отже, шановний читачу, одинадцята річниця незалежної України – за нами. Ще пару років – і Україна стане підлітком-„тінейджером". Мимоволі на обличчя набігає мефістофельська усмішка, коли згадаєш тих з нас, які у 1992-му чи 1993-му роках казали: „Хто знає, чи самостійна Україна витримає три роки". Ні, вони цього не хотіли, але дуже переживали, боялися, хвилювалися. І справді, три роки після проголошення незалежности був страшний 1994 рік, коли економіка України справді перебувала в кризі, а Захід, зокрема наша країна, прерізними способами тиснули на Україну, щоб вона позбулася свого ядерного арсеналу. Щойно після того стосунки між Україною і Сполученими Штатами почали ставати нормальними, а то й дружніми.

Мені в пам'яті залишилася п'ята річниця незалежности. Тоді, влітку 1996 року, у Вашінґтоні, в одній із великих заль Сенату США відбувся величавий обід з участю майже десяти членів Палати представників і Сенату та кількох сотень представників американської України. Особливо запам'яталися виступи сенатора Пола Сарбейнса і конґресмена Стені Гоєра, які звернули увагу на те, що п'ять років після проголошення своєї незалежности Сполучені Штати перебували у набагато гіршій ситуації, ніж Україна. І не тільки п'ять років, а навіть довше цій, нині суперпотузі, не щастило. Заборгованість у зарплатах? Так! Невдала податкова система? Так! Безробіття? Так! Загляньмо до шкільного підручника історії Сполучених Штатів, там все це описане, включно з дуже поширеним, нелегальним і безакцизним виробництвом самогону, так що військові частини постійно йшли в рейди, щоб нищити доморобні „апарати".

В такий контекст треба вложити і всі ці негаразди, в яких нині перебуває Україна. Але тут треба не забувати, що Україна, як і США багато років тому, вилазить зі своїх проблем, учиться і набуває цінний досвід.

Хіба чесно міряти за нашими стандартами країну, яка всього сім років тому відкрила для себе систему будівлі житла „за кошти населення" – систему, яку, до речі, все ще бюрократичною мовою називають „експериментальною"?

Протягом семи десятків років Україна знаходилась в полоні утопії, яка обіцяла громадянам житло. Житла хронічно не вистачало, принаймні для нечленів номенклятурної еліти. Великі державні фірми будували його з бюджетних фондів, яких ніколи не було досить, тому по цілому Союзі, мов пам'ятники, стояли „довгобуди" – розпочаті, але незакінчені будинки. Сім років тому керівник однієї з таких гігантських фірм, „Київміськбуд", яка стояла, бо державних грошей на будову не було, поїхав до Чіле, де йому порадили будувати мешканеві будинки за гроші майбутніх мешканців. Гроші на завдаток на помешкання виймалися з шуфляд і матраців. Банк, який співпрацював з фірмою, почав давати кредити („мортґеджі"), фірма заохочувала майбутніх власників хоч щотижня приїжджати на будівельні майданчики і дивитись, як їхня квартира будується. І будова пішла. І все це почалося лише сім років тому!

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відозва парляменту з нагоди 11 вересня

КИЇВ. – У Верховній Раді 11 вересня вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих в США цього ж дня 2001 року. Верховна Рада схвалила відозву до світової громадськости з нагоди річниці нападів у США з закликом до єднання зусиль у подоланні ґльобальних проблем. У відозві мовиться про біль і гіркоту втрати тисяч невинних людей і обурення діями терористів. Український парлямент закликав використати досвід дій антитерористичної коаліції для подолання й таких проблем, як боротьба зі злиднями, організованою злочинністю, захист довкілля тощо. У документі також наголошується, що Україна виступає за зростання ролі ООН у вирішенні світових проблем та конфліктів.

В. Ющенко братиме участь в антипрезидентському вічі

КИЇВ. – Провідник „Нашої України" Віктор Ющенко 10 вересня заявив, що 16 вересня прийде на віче опозиції у Києві. „Де буду я й мої політичні партнери – безумовно, на майдані", - сказав він, відповідаючи на запитання газеті „Українська правда". В. Ющенко зазначив, що практично всі політичні сили України усвідомили, що в державі наявна „криза влади, і ця метастаза перекинулася у парлямент". На думку провідника „Нашої України", існують два шляхи розв'язання цієї проблеми: формування демократичної більшости та уряду або ситуація, коли переговорний процес заходить у безвихідь. „Якщо цей другий варіянт стає домінуючим, тоді є дві відповіді: передчасні президентські та парляментські вибори", – сказав В.Ющенко. Він вважає, що „логіка ситуації вимагає комплексу дій – і протесту, і діялогу".

Америка хоче, щоб українці самі знайшли свою зброю в Іраку

КИЇВ. – США зацікавлені у тому, щоб Україна провела результативне розслідування про постачання українських озброєнь в Ірак, які нібито мали місце, заявив 6 вересня журналістам у п'ятницю у Києві посол США в Україні Карлос Паскуаль. „Ми дуже зацікавлені в результатах власного українського розслідування повідомлень про передання військових технологій і матеріялів, про які йшла мова, коли Президент Л.Кучма у липні сказав, що подібні розслідування будуть проведені", – сказав К. Паскуаль. Він знову нагадав, що зараз США не мають у своєму розпорядженні свідчень про можливі постачання української зброї в Ірак. У той же час, США не сумніваються в намірах Іраку придбати деякі військові технології, і мають намір „продовжити розслідування" цього питання, підкреслив К. Паскуаль.

Населення України дедалі зменшується

КИЇВ. – За сім місяців нинішнього року в Україні вмерло на 223 тис. 550 осіб більше, ніж народилося, повідомили 10 вересня у Державному комітеті статистики України. За даними цього комітету, за цей період в Україні народилося 223 тис. 100 осіб, а вмерло 446 тис. 650 осіб. Ця тенденція спостерігалася у всіх реґіонах України, а також у Києві і Севастополі. Найбільший показник зниження рівня населення зареєстрований у Донецькій області – 31 тис. 160 осіб (народилося 17 тис. 750, а вмерло 48 тис. 910), а також у Дніпропетровській області – 18 тис. 540 осіб (народилося 15 тис. 750, умерло 34 тис. 290). У Києві в зазначений період кількість населення знизилася на 3 тис. 140 осіб (народилося 11 тис. 740, померло 15 тис. 880).За січень-липень в Україні було зареєстровано 149 тис. 760 шлюбів і 108 тис. 140 розлучень. При цьому в Києві за сім місяців нинішнього року укладено 9 тис. 110 шлюбів і 6 тис. 310 розлучень. За даними згаданого комітеиу статистики, на 1 липня 2002 року в Україні проживало 48 млн.150 тис. осіб. За даними всеукраїнського перепису населення 5-14 грудня 2001 року, на той період у країні проживало 48 млн. 416 тис. осіб.

Створено об'єднання „Україна-НАТО"

КИЇВ. – У Верховній Раді створено міжфракційне депутатське об'єднання „Україна-НАТО". Народні депутати – члени новоствореного об'єднання „вирішили об'єднати свої зусилля з метою активного сприяння співробітництву між Україною і НАТО". До об'єднання увійшли ще 34 народних депутати. У тому числі, з фракції „Наша Україна" – 25, з НДП – 5, з БЮТ, „Реґгіонів України", депутатської групи „Народовладдя" і фракції партій „Трудова Україна" – ППУ-ТУ – по одному депутатові. Про вступ до об'єднання подали заяви, зокрема член фракції партій „Трудова Україна" – ППУ, генерал армії Олександр Кузьмук, члени фракції „Наша Україна" Ярослава Стецько, Роман Зварич, Володимир Стретович, з НДП – Леонід Каденюк і Олександер Карпов.

Львів пом'янув жертви трагедії на летовищі у Скнилові

ЛЬВІВ. – 5 вересня, у 40-ий день трагедії на летовищі Скнилів, усі політичні партії та громадські організації взяли участь у скорботній ході, в якій львів'яни віддали данину пам'яті загиблим. Понад 10,000 осіб були учасниками жалобних акцій. Жалобні заходи, за рішенням організаційного комітету, відбулися виключно під національними прапорами з чорними стрічками – не було будь-якої партійної символіки, щоб не перетворювати це дійство на спекулятивну акцію. Учасники зібралися о 15 год. біля пам'ятника Шевченкові на віче-реквієм, де хорові колективи співали жалібні мелодії, а потім ходою (близько 7 км) йшли до летовища, де було відслужено Панахиду. 4 вересня у всіх храмах Львова відбулися заупокійні Служби Божі за жертвами скнилівської трагедії. У Панахидах взяло участь керівництво области та опозиційні провідники. Служби проходили у храмах трьох конфесій – Української Греко-Католицької Церкви, Української Православної Церкви (Київський патріярхат) та Української Автокефальної Церкви. Після Панахиди Юлія Тимошенко та Віктор Ющенко відвідали потерпілих, які ще досі перебувають у лікарнях.

Претенсії Києва до Москви

КИЇВ. – Голова Верховної Ради України Володимир Литвин 10 вересня сказав про необхідність якнайшвидше врегулювати питання щодо дотримання прав українців, тисячі яких працюють в Росії. Питання було порушене на зустрічі у Києві з російським уповноваженим з прав людини Олегом Мироновим. Згідно з повідомленнями, В. Литвин зокрема зауважив, що, попри невідповідну правову базу, є багато скарг про неналежне ставлення до українців в Росії, зокрема у питаннях перевезення зароблених грошей, свавільні затримання та конфіскацію пашпортів. Російський представник визнав існування проблем і висловив надію, що деякі з них будуть розв'язані з допомогою нещодавно схваленого закону про правове становище чужоземних громадян, у якому вперше визначено термін „трудова міґрація".

Протестують біля посольства США

КИЇВ. – Будинок посольства США 9 вересня пікетували близько 500 представників Проґресивної соціялістичної партії України, Російського бльоку і Всеукраїнського об'єднання лівих „Справедливість". Вони протестують проти політики США щодо Іраку. Учасники віча протесту повалили на землю опудало Президента США Джорджа Буша, закидали його помідорами і проткнули косою смерти. На вічу провідник ПСПУ Наталія Вітренко зазначила, що необхідно створити трикутник справедливости, який би включав слов'янський світ – Україна-Білорусь-Росія, арабський світ, а також Китай та Індію, які, об'єднавшись, можуть протистояти аґресії США проти Іраку.

Затримано шахраїв, які видавали фальшиві візи до США

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Співробітники СБУ припинили 10 вересня діяльність групи шахраїв, які займалися виготовленням фальшивих в'їзних віз до США. Двоє жителів Харкова вирішили заробити на обмеженні після трагічних подій 11 вересня 2001 року в'їзду в США чужоземців. Шахраї пропонували громадянам України відвідати США в складі спортивної делеґації. Потрібен лише закордонний пашпорт і дві фотографії. Послуга коштувала 3,500 дол. Зловмисники діяли на території Дніпропетровської, Київської і Харківської областей. Кількість обдурених ними людей встановлюється.

Привіт Л. Кучми євреям України

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 6 вересня привітав євреїв України зі святом Рош-Гашана – 5763-ім Новим роком – і наступними осінніми святами. У вітанні Леоніда Л. Кучми зазначається, що „в Україні належно оцінюють діяльність єврейської громади, яка тісно пов'язана з процесами духовного, культурного та релігійного відродження національних спільнот, її вагомий внесок у зміцнення незалежности України". Президент побажав євреям України миру, добра та злагоди, радости й благополуччя.

А. Кінах на економічному форумі у Польщі

КРИНИЦЯ, Польща. – Прем'єр-міністер України Анатолій Кінах 5 вересня взяв участь в засіданнях 12-го Міжнародного економічного форуму „Криниця-2002". У своєму виступі на форумі А. Кінах зазначив, що в Україні розпочався важливий етап поглиблення ринкових стратегічних реформ і політичної реформи. А. Кінах мав зустрічі з прем'єром Польщі Лешеком Міллером і керівником уряду Словаччини Мікулашем Дзуриндою. Форум у місті Криниця Гурська є одним з найбільших зібрань представників урядів, ділових і фінансових кіл країн Центральної і Східньої Европи, де обговорюються шляхи економічної співпраці країн реґіону. На форумі перебувала представницька делеґація українських урядовців і політиків, у тому числі провідник бльоку „Наша Україна" Віктор Ющенко. На цьому ж форумі 6 вересня польський прем'єр Лешек Мілер заявив, що Польща після вступу до Евросоюзу має намір „вписати до сторінок" стратегії розвитку ЕС свої інтереси співпраці зі східньоевропейськими сусідами, зокрема з Україною та Росією. Л. Мілер сказав, що Польща докладе зусиль, аби східній кордон ЕС не став новою залізною завісою. Він, проте, відзначив важливість того, аби цей кордон став жорсткою перепоною на шляху злочинности та нелеґальної міґрації.

Уряд спізнився з виплатою коштів на шкільні підручники

КИЇВ. – Український прем'єр-міністер 6 вересня заявив про необхідну потребу державної підтримки вітчизняного книговидавництва. А. Кінах провів спеціяльну урядову нараду, на якій оприлюдені дані, що зараз в Україні за рік видається менше однієї книги на душу населення. У той сам час український книжковий ринок на понад 70 відсотків заповнює продукція сусідньої Росії та Білорусі. Українські книговидавці віддавна скаржаться, що опинилися у нерівних умовах конкуренції з російськими видавництвами, які користуються на батьківщині податковими пільгами. Уряд повідомляє про зменшення у понад чотири рази тиражів друкованих в Україні книг у порівнянні з 1980 роком. У Росії на душу населення видається понад три книги річно, а в Польщі – дев'ять.

Справу Г. Ґонгадзе розслідуватимуть і американці

КИЇВ. – Президент Л. Кучма обіцяв особисто контролювати розслідування, але попередня група слідчих ФБР, запрошена до України поїхала, нарікаючи на відсутність співпраці з Генеральною прокуратурою. Генеральний прокурор С. Піскун 6 вересня заявив, що цієї осені до України прибуде група американських фахівців для допомоги у розслідуванні вбивства Георгія Ґонгадзе. Згодом С. Піскун також особисто поїде до США для налагодження співпраці правоохоронних органів двох країн. Попередник С. Піскуна на цій посаді М. Потебенько заявляв про неможливість участи чужоземців у слідстві.

За повідомленнями інформаційних агентств

Сороковини скнилівської трагедії

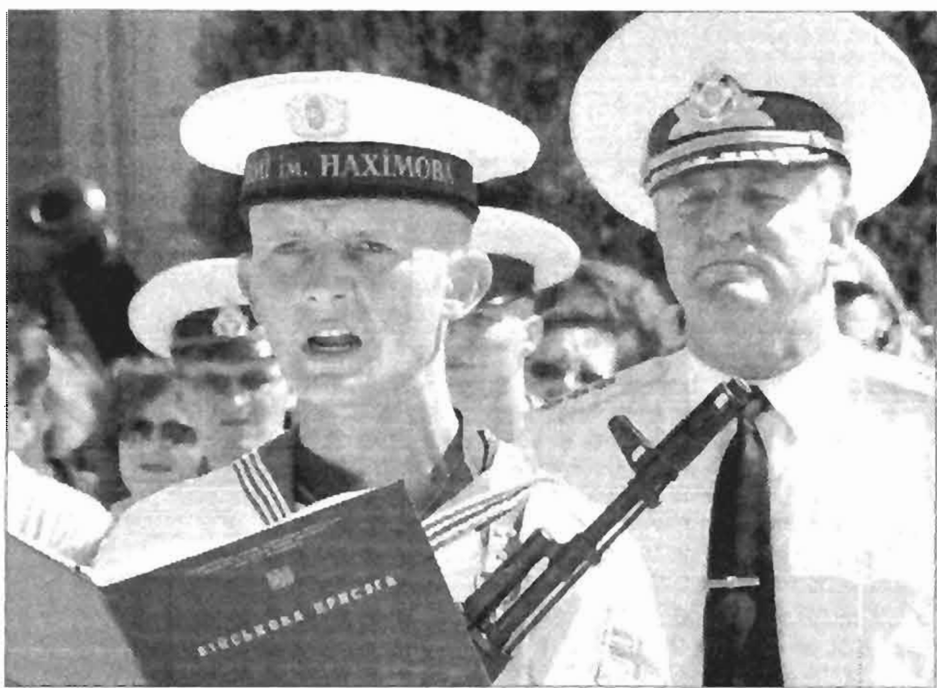
ЛЬВІВ. – Сорок днів – достатній час для того, щоб загоїлася фізична рана, але, як показує досвід, це замалий відрізок для того, щоб загоїлася рана духовна. Від трагедії, що сталася на летовищі у Скнилові, минуло уже чотири десятки днів. За цей час люди поступово прийшли до себе, хоч пам'ять про пережиті події є ще такою болючою і свіжою. Про це Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар у своєму посланні на сороковий день катастрофи на летовищі пише: „Трагічні події 27 липня викликали повінь емоцій, яка могла б стати справжньою загрозою для суспільства. Відновлюючи у пам'яті цю страшну катастрофу, аналізуючи її причини і наслідки, ми впадаємо у зневіру, дивимося в майбутнє зі страхом і запитуємо себе: чи є сенс жити, чи ми комусь потрібні, чи людське існування справді можна називати щастям?" Віруюча людина перемагає такі думки своєю впевненістю у Божій любові та милосерді. Вирішальну ролю у цьому відіграє спілкування, розмова творіння зі своїм Творцем, дитини зі своїм Батьком, яку називаємо молитвою.

Відрадним і потішаючим є той факт, що протягом усіх цих днів молитва за постраждалих на летовищі звучала постійно. Божий люд як приватно, так і спільно, молився за тих, які так несподівано відійшли у вічність. Молився, усвідомлюючи, що саме це є єдино потрібне нашим померлим рідним, друзям і знайомим. У християнській традиції особливими поминальними днями є дев'ятий і сороковий день після смерти. Саме тому на сороковий день в усіх храмах Львова відбулися заупокійні Служби Божі.

Архиєрейську Літургію і Панахиду в соборі Святого Юра очолив Владика Ігор Возьняк, протосинкел Львівської Архиепархії. У своїй проповіді Владика Ігор говорив про те, що ця трагедія повинна стати для нас нагодою, щоб подумати про основну мету життя людини на землі, а опісля продовжив: „Такі випадки повинні глибоко промовляти до нашої душі. З них ми маємо пізнати потребу постійно боротися за спасіння... Адже Бог бажає щоб ми жили, щоб ми були щасливі, і Він все для цього робить".

Панахида, на якій поминали всіх загиблих на летовищі, закінчилася співом „Вічная пам'ять". Цей заклик постійно пам'ятати про померлих не призначений для того, щоб роз'ятрювати рани нашого серця, але щоб спонукати живих молитися, просити про Царство Небесне для всіх, що так трагічно відійшли.

о. Ігор Яців,
прес-секретар Глави УГКЦ

31 серпня у Севастопольському військово-морському інституті ім. Нахімова прийняли присягу 154 курсанти. Цього року понад 2 тисяч курсантів і майже 1400 ліцеїстів уперше прийшли до військових навчальних закладів України. На фото: курсант Севастопольського військово-морського інституту ім. Нахімова (ліворуч) приймає присягу на вірність народу України. Праворуч випускник цього інституту, головнокомандуючий Військово-морськими силами України адмірал Михайло Єжель. *Фото УНІАН*

М. Ґонґадзе: „Методи Генеральної прокуратури не змінилися"

16 вересня цього року виповнюється два роки з моменту викрадення та вбивства Георгія Ґонґадзе. Два роки з моменту злочину, який потягнув за собою найбільшу за 11 років незалежности України політичну кризу і в скоєнні якого підозрюють найвищих посадових осіб в Україні. Оскільки останнім часом у справі Георгія Ґонґадзе з'явилося багато нових деталей, на прохання головного редактора „Свободи" Ірени Яросевич розповідає про ці деталі дружина Георгія – Мирослава Ґонґадзе.

– Мирославо, просимо Вас прокоментувати новину, яку подано як сенсацію. Минулого тижня Генеральний прокурор України Святослав Піскун оголосив на пресовій конференції, що тіло, знайдене в Таращі поблизу Києва, є тілом вашого чоловіка Георгія Ґонґадзе.

– Насправді у цій новині мало сенсаційного. Про те, що це мій чоловік, я була майже впевнена ще тоді, коли побачила його понівечене тіло і читала ті перші протоколи огляду, які зробив таращанський експерт. Потім була експертиза ДНК, зроблена співробітниками ФБР, яка підтвердила, що тіло належить Георгієві.

Питання в іншому. Як могла Генеральна прокуратура, при наявності стількох доказів, стверджувати, що Георгій може бути живим? Правоохоронці відмовились видавати довідку про смерть Георгія. Вони змушували мене і матір поховати це тіло без довідки про смерть і без настання юридичних наслідків. У мене на руках всі ці безконечні відмови на клопотання, та відмова у виданні довідки про смерть та ідентифікації тіла. І тепер, після року болю і митарств, новий Генеральний прокурор вирішив зробити нам великий подарунок і повідомити про „подвиг" слідчої групи – ідентифікацію тіла. При цьому повідомив він це не матері Георгія та мені, а спершу журналістам. Він не зважив, що це може бути для близьких шоком – коли ти читаєш в пресі, що твоєму чоловікові, батькові твоїх дітей, відрубали голову, коли він був ще живий... Генеральний прокурор ще повідомляє журналістам, що він – а не ми, родина – вже домовляється про поховання тіла, як він сказав „за християнським звичаєм". Я це розцінюю, як прямі тортури над потерпілими, це просто чергове коло пекла, у якому ми живемо другий рік поспіль.

– З погляду цивілізованої поведінки тяжко зрозуміти таку неповагу до родини. Але все ж чи можна вважати, що Генеральна прокуратура зробила якийсь поступ у розслідуванні?

– Як юрист за освітою я стверджую – доказів у цій справі досить, щоб дуже швидко завершити розслідування і передати справу до суду. Але, здається, не це є завданням наших слідчих органів. Вони сьогодні намагаються демонструвати відкритість, але їхні методи нічим не відрізняються від тих, які застосовувала Генеральна прокуратура імени Михайла Потебенька. Нам продовжують відмовляти у доступі до матеріялів справи, хоча українське законодавство цього не

(Закінчення на стор. 4)

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

Недавно я був у „старому краю", конкретно у Вашінґтоні, і там потрапив на „діловий сніданок" в посольстві України.

Зустріч організувала вашінґтонська Фундація Україна-США, яку з перших років незалежности України очолює Надя Комарницька-МкКонел. На сніданку вашінґтонські урядовці й ділові люди зустрілись з п'ятьма бізнесменами з України, які ще були студентами, якщо не школярами, коли Україна пішла самостійним шляхом. Усі вони працюють у керівництвах фірм харчевої промисловости. У Штатах були в ділових справах, обмінювались з американцями досвідом. Усі „вписувались" у тло нормальних ділових людей капіталістичного світу, без будь-яких помітних характеристик „оліґархів", про яких так залюбки пише преса. Вони конкретно розповідали про розвиток харчової промисловости України і наголошували на експортуванні своїх виробів до різних країн, в тому числі й до Росії. Тут до речі згадати, що ці молоді бізнесмени молодої країни самі покривали свої витрати на поїздку до Америки.

Повернувшись до Києва, на книжковому ярмарку я купив новий український „бестселер", прозовий твір Василя Шкляра, „Елементал". На обкладинці – торгові марки „Корона" і „1+1". А це, шановні, символіка „Fortune 500" – найбільших фірм на списку американського журналу „Форчун". „Корона" належить імперії Крафт Фудс і Філіп Морріс; частина української телевізійної мережі „1+1" належить Роналдови Лодеру, з родини гігантської косметичної корпорації Есте Лодер. Ці фірми фінасують щорічний конкурс „Коронація слова", який вибирає і солідно нагороджує українські прозові й драматичні твори. Торік твір Шкляра здобув „ґран прі" на конкурсі.

То що, фірми зі списку „Fortune-500" підтримують українську літературу? Так. Але без сантиментів і емоцій. „Крафт Фудс" хоче продати більше свого шоколаду і в такий спосіб робить собі рекляму. Ця фірма, мабуть, так само витрачає свої гроші в Тайлянді чи якомусь Перу, а при тому затруднює місцеве населення. А мережа „1+1" потребує твори для своїх майбутніх програм телебачення.

Видавництво, в якому вийшла книжка Василя Шкляра, це львівська „Кальварія". Вона діє без підтримки Держкомвидаву чи іншої державної структури, як це було „в добрі старі совєтські часи". „Кальварія" видає книжки, які люди купують і читають.

Головний шеф видавництва Петро Мацкевич підраховує, що нині „Кальварія" випускає до 70 відсотків нових українських книжок, і він переконаний, що Україна – „напередодні буму українського книговидання". Це говорить людина, яка займається виданням тільки україномовних книжок і метою якої є заробити на цьому гроші. До речі, Мацкевич – кандидат фізико-математичних наук, отже, далекий від професійних книжкових культуртреґерів, як чорт від ладану. Зате він не плаче над станом українського книговидання, не роздирає на собі одежу, бо, мовляв, нині уряд і Держкомвидав і різні міністерства не підтримують українських письменників (твори яких раніше оплачували з державної скарбниці, хоч мало хто хотів їх читати).

Видавець Мацкевич так висловився в розмові з редакторами газети „День" про „Національну програму соціяльно-значущих видань": „Це стимулювання корупції на державному рівні".

Дванадцять років тому Мацкевич мусив би просити папірця з підписом тодішнього жреця від ідеології Леоніда Кравчука, щоб дістати дозвіл видати книжку. І все одно не одержав би його, хіба що довів би, що книжка „розкриває дії українських буржуазних націоналістів" (копію такого листа, тринадцятирічної давности, з підписом Кравчука, мені доводилось бачити).

Оглядаючись назад, можна сказати, що Україна витримала три роки і пішла далі. І на дванадцятому році вже має громадян, які переконались, що за житло таки треба платити, що даровий є тільки сир (на мишолапці!), і які щомісяця сплачують свої „мортґеджі", і які купують сири, кечупи і книжки доброго українського виробництва.

Нормально!

АМЕРИКА І СВІТ

Світ пам'ятає напади на США

ВАШІНҐТОН. – У середу, 11 вересня, у багатьох країнах проведені скорботні церемонії з нагоди річниці 11 вересня. 3000 тисячі людей утворили прапор США в Австралії. На світанку в Австралії морський піхотинець приспустив американський прапор біля американського посольства у Канбері. Прем'єр-міністер Нової Зеляндії Ґелен Кларк біля американського посольства посадила два дерева, що символізують дві зруйновані у Нью-Йорку вежі. У Парижі в небо були спрямовані два стовпи світла на вшанування пам'яті загиблих. На меморіяльному Богослужінні у Лондоні американський посол сказав, що ніколи не забуде співчуття британців, виявлені, як він сказав, найчорнішу для американців годину. На вшанування пам'яті у 25 країнах безперервно виконують „Реквієм" Моцарта.

Швайцарія - 190-ий член ООН

БЕРН, Швайцарія. – 11 вересня стало відомо, що Швайцарія врешті-решт стала офіційним членом Організації Об'єднаних Націй. На спеціяльній церемонії у Нью-Йорку Швайцарію проголошено сто дев'ятдесятим членом ООН. Генеральний секретар організації Кофі Анан заявив, що Швайцарія в багатьох аспектах стала взірцем ідеалів ООН – мирним і багатокультурним суспільством, збудованим на міцних демократичних традиціях. Швайцарія мала в ООН статус спостерігача від 1948 року. Та країна на сьогодні є також членом Всесвітньої організації охорони здоров'я та Аґенції ООН з питань біженців.

Підтримка Конґресу потрібна для воєнних дій проти Іраку

ВАШІНҐТОН. – Президент США Джордж Буш заявив, що для проведення воєнних дій проти Іраку йому потрібна буде підтримка Конґресу, а також друзів Америки за кордоном. Дж. Буш заявив про це 4 вересня, під час зустрічі з провідниками обох палат Конґресу. Дж. Буш та секретар Департаменту оборони Доналд Рамсфелд ознайомили конґресменів із плянами уряду стосовно Іраку. За словами Буша, США зобов'язані усунути Садама Гусейна від влади. Він зазначив, що головна проблема не в інспекторах ООН, яких не допускають в Ірак, а в самому іракському провідникові, який становить загрозу для світового співтовариства. 7 вересня Дж. Буш обговорив у Кемп-Дейвиді іракську проблему з британським прем'єр-міністром Тоні Блейром. Президент також виступить з цим питанням на сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку.

Відкрилася 57-ма сесія ООН

НЬЮ-ЙОРК. – 10 вересня відкрилася 57-ма сесія Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Сесія почала працю на два тижні раніше, тому що її учасники 11 вересня вшановували пам'ять жертв терористичних нападів на США, здійснених рік тому. У день відкриття розглядалися процедурні питання. Дебати на сесії розпочалися 11 вересня, а також і засідання Ради Безпеки ООН, де обговорювалися проблеми боротьби з міжнародним тероризмом.

Замах на президента Карзая відвернули американські охоронці

КАНДАГАР, Афганістан. – За повідомленнями з Афганістану, президент країни Гамід Карзай 5 вересня пережив спробу замаху на його життя у південному місті Кандагар, де він перебував на весіллі свого брата. Президент вітав зі свого авта великий натовп, коли до авта підійшов хлопчик. Г. Карзай висунувся з вікна для традиційного привітання, а тоді з натовпу вийшов чоловік у військовій формі, зробивши кілька пострілів у напрямку авта. Він не поцілив у президента, але одна з куль поранила губернатора Кандагару. Американські охоронці афганського провідника відкрили вогонь у відповідь, вбивши нападника і ще кількох людей. За кілька годин до того у Кабулі стався потужний вибух бомби, закладеної в таксі, внаслідок чого щонайменше десять людей загинули і понад 50 зазнали поранень.

Зустрічі ООН з питань сталого розвитку

ЙОГАНЕСБУРҐ, Південна Африка. – Найбільший в історії Організації Об'єднаних Націй форум 6 вересня завершив свою працю. Учасники Всесвітньої конференції з питань сталого розвитку ухвалили підсумкові документи – ідеться про необхідність підтримання екологічної рівноваги та про боротьбу з бідністю. У документі закликається ратифікувати Кіотський протокол про зменшення викидів в атмосферу промислових ґазів, збереження морських багатств та природного розмаїття світу. У резолюції також ідеться, що з бідністю в країнах, які розвиваються, можливо боротися шляхом створення для них однакових можливостей на світових ринках та розвитку демократичних інститутів. ООН дала позитивну оцінку форумові, в якому взяло участь близько 40 тисяч делеґатів із 190 країн світу. Натомість екологічні організації вважають результати зустрічі недостатніми для того, аби покращити екологічну ситуацію на плянеті та подолати бідність.

„Аль-Джазіра" показує Осаму бен Ладена

ДОГА, Катар. – Базована тут арабська супутникова телестанція „Аль-Джазіра" передала фраґменти відеозапису, на яких, за твердженням „Аль-Джазіри", чути, як Осама бен Ладен веде мову про напади на Сполучені Штати Америки 11 вересня минулого року і хвалить тих, хто брав участь у тих нападах. Керівник служби новин „Аль-Джазіри" Ібрагім Гелал розповів про зміст відеозапису: „Перша важлива частина – кадри дев'ятнадцяти смертників, які здійснили напади 11 вересня. Перед нападом вони проходили підготовку в Кандагарі в Афганістані, а потім поїхали до Америки, щоб взяти участь у нападах. Ми змогли побачити три чи чотири обличчя цих дев'ятнадцяти молодиків – і ми змогли впізнати цих чотирьох. Чути також звуковий супровід з оголошенням їхніх імен. Це ті самі імена і ті самі обличчя, що містяться в списку розшукуваних Федеральним бюро розслідувань".

За матеріялами ЗМІ

США не одинокі у своїй боротьбі

10 вересня в Києві виступив Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Карлос Паскуаль – з приводу 1-ої річниці терористичного нападу на Америку. Нижче подаємо частину цього виступу.

Терористичні акції 11 вересня стали трагедією не лише для Сполучених Штатів, але для людей по всьому світі. Однією з країн, чиї громадяни загинули під час терактів, була й Україна, де я представляю США як Посол. У дні і тижні після терактів я мав можливість на власні очі бачити потік співчуття з боку українського народу. Я завжди пам'ятатиму, скільки квітів, свічок та дитячих малюнків було покладено біля нашого Посольства після трагічних подій 11 вересня.

Підтримка України в Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних форумах минулої осені була непохитною. Україна також входить до числа 160 країн, що заморозили цінності, пов'язані з терористичними групами та тими, хто їх підтримує.

У річницю подій 11 вересня українці приєднуються до американців у проведенні низки заходів на вшанування пам'яті жертв терактів. Українські студенти, які навчаються в американських школах та університетах за фінансованими урядом США програмами, беруть участь в електронній дискусії про 11 вересня та війну з тероризмом. В Національній опері України відбудеться концерт-реквієм у пам'ять про трагедію. У київському та львівському музеях Посольство відкриває виставки приголомшливих зображень з епіцентру трагедії та перших шпальт світової преси з 11 вересня.

У річницю нападу терористів на США важливо пам'ятати, що тероризм – це проблема не лише для Америки. Ми є однією з багатьох країн, чиї народи постраждали від терористичного насильства.

Протягом року, що минув, наші колективні дії принесли покращення спільної безпеки. Через рік після того, як терористи заатакували нашу країну, я більш ніж будь-коли впевнений, що тероризм – це глобальна небезпека, з якою можна ефективно боротися тільки ґлобальними зусиллями.

Співпраця українського уряду у боротьбі з тероризмом та солідарність, виявлена українським народом, нагадує нам, що ми не одинокі у цій боротьбі.

М. Ґонґадзе...

(Закінчення зі стор. 3)

забороняє. Ми, потерпілі, є такими самими учасниками процесу розслідування, як і слідчі органи, маємо право представляти докази. Різниця між нами тільки у тому, що ми максимально зацікавлені у швидкому і ефективному розслідуванні, але право оцінювати докази належить тільки прокуратурі. І Святослав Піскун без результатів експертиз дозволяє собі заявляти, що записи майора Мельниченка є змонтованими. На базі результатів яких експертиз він це стверджує? Кожен юрист, який себе поважає, даючи оцінку тим чи іншим фактам, обов'язково мусить посилатись на джерело. Можливо, Святослав Піскун або його слідча група зможуть пояснити це, коли прибудуть до Вашінґтону цього тижня. В усякому випадку я звернулась з проханням до відповідних органів про можливість зустрічі з ними.

– Ще одна новина минулого тижня в Україні – арешт таращанського прокурора, якого, як стверджують деякі засоби масової інформації, звинувачують у підроблюванні протоколів огляду місця поховання таращанського тіла. Про що тут іде мова?

– Те, що з'явились особи, відповідальні якщо не за злочин, то хоча б за зволікання в розслідуванні, добре. Але два роки цього безпрецедентного процесу навчили мене дивитись глибше. Тут є декілька можливих версій цих арештів. Перша – Таращанська прокуратура справді винна у перевищенні службових обов'язків, підроблюванні якихось документів та зволіканнях, за що певні службовці мусять відповідати. Однак, чи їх дії є їхньою власною волею, чи вони виконували чиїсь злочинні накази?

Друга версія – представники прокуратури домовились між собою і грають своєрідну гру. Для того, щоб продемонструвати громадськості свою активну діяльність, прокурорські працівники погоджуються піти на такий крок на певних умовах. Це старі радянські методи. Звичайно, не хотілось б думати, що таке можливо, але цю версію також варто перевіряти.

Третя – в обличчі таращанського прокурора знайшли „стрілочника", на якого і перекладуть частину відповідальності.

– Що у цій дуже складній, проблематичній ситуації Ви особисто плянуєте робити?

– Далі буду обстоювати наші позиції, бо абсолютно переконана, що ніхто, крім нас, рідних, не хоче повного розслідування цього жорстокого злочину. Ще на початку я дала собі слово зробити все, що у моїх силах, щоб відповідальні за це вбивство були покарані, намагаюся бути послідовною.

Тепер в українських судах знаходиться чотири мої позови, три – до органів прокуратури та експертної установи та один – до колишнього заступника міністра внутрішніх справ пана Джиги, який у свій час стверджував, нібито у Георгія багато боргів. Це була велика брехня, за яку він мусить відповідати. Посадовці взагалі мають відповідати за свої слова і дії.

Вже практично готовий позов до Европейського Суду з прав людини, що стосуватиметься усіх аспектів цього так званого розслідування. Пляную у другій половині вересня бути у Стразбургу і подати цей позов.

Звичайно, я дуже втомилась. Але з останніх сил буду старатись довести цю справу до кінця.

В усіх країнах, де є українські громади, відбудеться акція під назвою „Реквієм-2002: обличчям до правди", організована Форумом українських студентів в Америці і Фондом ім. Г. Ґонґадзе. Орґанізаційний комітет акції закликає українців у всьому світі 16 вересня о 12 год. дня вийти на вулицю біля своїх будинків чи службових приміщень, запалити свічку і хвилиною мовчання вшанувати пам'ять усіх, хто загинув за свої переконання за 11 останніх років в Україні.

Помер Богдан Певний
(1931 – 2002)

Св. п. Богдан Певний

НЬЮ-ЙОРК. – У вечірніх годинах в суботу, 7 вересня, в одній з місцевих лікарень перестало битися серце відомого в Україні та діяспорі громадського діяча, мистця Богдана Певного. Цю болючу втрату відчують не тільки рідні та приятелі, але й співпрацівники журналу „Сучасність" та вся українська громада.

Мистець, мистецький критик і публіцист Богдан Певний народився 4 червня 1931 року в старовинному місті Луцьку, центрі оспіваного волинського краю. Вже з раннього дитинства він проявляв зацікавлення мистецтвом завдяки своєму дядькові – мистцеві та театральному декораторові Юрієві Мицові. Інший його дядько, – Микола Певний, актор і режисер українського театру на Волині й Закарпатті. Мистецька атмосфера родинного дому йшла в парі з журналістичною традицією: дід Гарасим був видавцем газети в дореволюційній Полтаві, а батько Петро – визначним журналістом. Все це, разом із вродженим талантом гостро відчувати життьові явища, зробило з Богдана Певного теоретика, критика і тонкого знавця мистецтва, а непересічне уміння висловлюватися чітко у письмі проявлялося в його широкій публіцистичній діяльності. Мистецьку освіту Богдан Певний здобув у Нешенал Акедемі оф Дізайн, Арт Стюдентс Ліг та Скул оф Віжуал Артс в Нью-Йорку, як також у Колюмбійському та Ньюйоркському університетах.

Мистецький вислів Богдана Певного був багатогранним, як і його особистість. Ще в юнацьких роках у переселенчих таборах в Німеччині та з початком свого приїзду до США виступав він у жанрі карикатури, особливо проявлявся у ділянці графіки та оформлення книжок.

Богдан Певний був автором ряду картин, а його „Земля", присвячена пам'яті голоду в Україні 1932-1933 років і виконана на основі кадру одного з фільмів Олександра Довженка, тепер знаходиться в музеї українського образотворчого мистецтва при Українському культурному центрі в Бавнд-Бруку.

Впродовж багатьох років Богдан Певний був активним співробітником і поширювачем журналу „Сучасність", а з перенесенням останнього в Україну – одним із двох головних редакторів.

Залишив у глибокому смутку дружину Христину, дітей Оленку, Ларису і Тараса з дружиною.

Христина Ференцевич

Картина Богдана Певного „Земля".

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

Новий спосіб для розрізнювання риб у морі

Д-р Орест Дячок

Сучасне риболовство користується технологією спускання у воду колосальних сіток для виловлювання риб. На могутніх комерційних суднах ці сітки спускаються до глибини одного кілометра та розтягаються на десять кілометрів вшир. Такі сітки вже собі заслужили прізвисько „бар'єри смерти", бо на своєму шляху вони виловлюють усі живі істоти, в тому числі і недозрілі риби, що належать до родів комерційної вартости, а також риби родів без ринкової цінности. Цих останніх просто викидають в море, але вже неживими. Із цієї значної кількости риб тільки відносно малий відсоток доходить до наших крамниць на продаж. Отже, таке неперебірливе виловлювання всіх риб будь-якого роду винищує суцільні морські екологічні системи. Безладне виловлювання ще недозрілих риб може довести до знищення самого комерційного риболовства. Наслідок цієї сучасної технології – зменшення кількости риб в морі на 30 відсотків за останніх тридцять років. Наприклад, тріска майже зникла у водах, прилеглих до Нової Шкотії в Північній Америці, морської зони, яка колись належала до найкращих риболовських зон у світі. На жаль, технологія сучасного сонару не дозволяє розрізнювати рибу щодо величини, і не дозволяє відділити риби від планктону, кальмарів та інших живих морських істот.

Як науковець в Центральній дослідній лябораторії морської фльоти у Вашінгтоні, я займаюся цією проблемою, себто працюю над новою технологією, яка допомогла б відрізняти риби від інших морських істот, і також дозволяла б точно розрізняти риби за величиною і родом. Методика базована на цікавому явищі: різні роди і величини морських істот виявляють своєрідні абсорбційні здатності до звуку у воді, а це означає, що кожна риба певного роду і певної величини абсорбує звук в унікальний спосіб.

Джерело цієї методики походить від оригінального спостереження Леонардо да Вінчі, а саме: „... Коли спускається довгу трубу в море, можна почути звуки припливу ворожих військових кораблів на відстань дальшу, ніж око бачить", отже, дальше, ніж десять кілометрів. Якщо Да Вінчі мав би нагоду дослідити це явище в різних околицях і в різні пори року, він спостеріг би, що це не завжди так. Часом, коли велика кількість риб знаходиться поміж джерелом звуку і слухачем, звуки від джерела послаблюються до такого ступеня, коли взагалі майже не чути їх.

Мені вдалося винайти новий тип устаткування, яке дозволяє прослідкувати це явище крайнє послабленого звуку. Згідно з моїм пляном, морські дослідження засвідчили, що справді можна за допомогою цього устаткування уточнити пересічну довжину косяка риб, глибину, де вони знаходяться та їхню кількість.

Методика, яка дозволяє розрізняти один рід риби від другого роду, полягає в тому, що кожний рід риби абсорбує одну – і тільки одну – частоту звуку. Ці специфічні частоти збігаються з резонансними частотами плавучих міхурів у рибах.(Користуючись таким плавучим міхурем, риба піднімається і спускається у воді). У малих рибах – відповідно малі міхурі резонують на високих частотах, а у великих риб великі міхурі резонують на низьких частотах. Щоб краще збагнути цей принцип, гляньмо на бандуру: коротка струна бандури видає високий тон – отже, резонує високою частотою, а довга струна видає низький тон і резонує низькою частотою.

Ця система вимірювання нагадує звукове обстеження у лікаря (якщо пригадуєте, лікар просив вас піднімати руку, коли чуєте якийсь даний тон). У системі морського вимірювання використовується звуковий апарат, який видає велику кількість безперервних тонів (приблизно 60 різних частот). Апарат подібний до звуко-прецизійної („гай-фай") стерео-системи. Ці тони передаються через воду послідовно короткими проміжками, починаючи від низької частоти 250 циклів на секунду (цнс). Ця частота відповідає середньому Ц на бандурі. Потім передаються звуки на 300 цнс; потім на 350 цнс, і т. д., такими інтервалами аж до 10,000 цнс (частота, яка вже досягає межу людського слуху).

На відстані десяти кілометрів від судна розміщується гідрофон, прилад, який „чує" ці тони. Більшість цих тонів переходять до приладу сильними, чистими сиґналами (згадайте, як у лікаря ви підносили руку, засвідчуючи, що чуєте тон). Але бувають деякі тони, які значно послаблюються при наявності риб певної величини. Такі послаблення тонів – якщо вони акуратно виміряні – можуть служити як база даних, яка дозволить уточнити пересічну довжину риб, котрі перепливають, глибину, на якій вони знаходяться, і їхню кількість. Наприклад, анчоус, найбільше розповсюджений рід риби у Чорному морі, з пересічною довжиною 12 сантиметрів в дорослому віці, резонує частотою 1,200 цнс, а для порівняння, тримісячний анчоус має довжину три сантиметри і резонує частотою 8,000 цнс.

У даний момент я тісно співпрацюю з біологами-спеціялістами в рибальстві, які поділяють мою мрію, що ця нова методика дозволить комерційним риболовським фльотам мати змогу „чути", що пливе в морі перед тим, як спускають сіті.

Про автора: Д-р Орест Дячок – фізик в галузі акустики, працює в Центральній дослідній лябораторії морської фльоти у Вашінгтоні. Він – колишній „Chief Scientist" в „NATO Undersea Research Centre". Автор 50 наукових публікацій і двох патентів. Голова Осередку НТШ у Вашінгтоні.

Акції непокори: організатори і виконавці

В другій половині вересня опозиційні політичні сили України, зокрема, комуністи, соціялісти і прихильники Юлії Тимошенко, проведуть акції громадянської непокори. Їх також підтримає фракція Віктора Ющенка „Наша Україна". Головні вимоги опозиції – зміна системи влади, посилення контролі народу, дочасні президентські вибори.

Опозиція вибрала сприятливий час для своєї акції. В Україні впродовж останніх років діється багато негараздів, які за попереднього режиму теж мали місце, але відбувалися потайки від народу: протекціонізм, корупція, недбальство, полагодження особистих інтересів за рахунок держави та ін. Тепер завдяки свободі слова усі факти з життя влади набирають розголосу і обурюють громадян, які хочуть жити по-новому.

Водночас розвиток суспільства відповідає певним закономірностям: після першого радісного збудження від постання незалежности тривало чекання позитивних змін, але коли їх не сталося, прийшло невдоволення і роздратування. За минуле століття три чверті земного населення визволилося від імперських режимів, пережило радість незалежности і опинилося в умовах життя ще гірших, ніж раніше, тому що у кожній новій державі треба було створювати усе від початку – еліту кадрів, засади економіки, власну систему освіти, плекати громадянську свідомість.

Україна щодо цих вимог не є винятком – бракує еліти, яка могла б розсудливо провадити державою, бракує громадянської і національної свідомости. За 11 років незалежности практично не з'явилося нових провідників держави, при владі залишились діячі з недавнього минулого, які намагаються скористатися нагодою для власного збагачення. Численні помилки і порушення виконавчої влади остаточно підірвали її авторитет в країні і за її межами. За 11 років не було створено єдиної концепції управління країною, триває постійне протистояння між президентом, його урядом і парляментом, що переключає загальну увагу на політичні конфлікти замість піклування про життя народу. Демократія мала б спиратися на добре організоване самоуправління, але населення України не має такого досвіду. Свободи виборів, слова і об'єднань викликали появу низки партій, течій і рухів, які дають можливість різним діячам заявити про себе на політичній арені.

Особлива нагода утворилася для опозиції комуністів і соціялістів, які досі перебували у певному запіллі, а тепер набирають активности, оскільки переважна більшість населення, втомлена від неспроможности і невміння налагодити власне достатнє життя, роздратована конфліктами, тепер з приємністю пригадує минулі „застійні часи", коли була стала платня і запрограмовані вибори з одним кандидатом. Ностальгічні настрої вміло використовують свої і чужинські комуністи, які посилюють невдоволення справді гідними критики вчинками влади, серед освітян насаджують необхідність різних узгоджень історії, мовної справи. Навіть пляноване відзначення річниці Переяславської угоди стало можливим з урахуванням туги частини населення за минулим. Студентська молодь підтримає Бльок Юлії Тимошенко, тому що чекає від молодших віком політичних діячів більшої ініціятиви і реформ.

Звісно, у акціях громадянської непокори є і позитивний сенс. Варто ще раз нагадати президентові і можновладцям, що вони вже не захищені спеціяльними службами, цензурою, номенклятурними кордонами і можуть бути усунуті „знизу". Варто пам'ятати й про те, що організовують акції переважно ті сили, які кільканадцять років тому утверджували ті засади управління державою, проти яких тепер протестують. При кожному вияві громадянської непокори залишається актуальною потреба сумлінної праці усього суспільства в ім'я розквіту своєї держави.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наплечники без пластунів

Наплечник і пластун – це були два нерозривні поняття, які довгими роками ішли завжди в парі. Хто з нас не знає популярної пісеньки куреня „Лісові чорти": „Наплечники готові – прощай, моє дівча"?

Завжди у нашому сприйнятті наплечник був тісно зв'язаний із мандрівкою, отже – й нашими пластунами, що постійно мандрували. Якщо ми бачили людину із наплечником – це було самозрозуміле, що він в дорозі, що буде мандрувати пішки і що його конечні на мандрівку речі знаходяться у наплечнику. Це пояснює і окреслення його в українській мові.

Аж ось з невідомих причин наплечник став тепер тут таким популярним, як течка чи торба, і носять його як молоді, так і старі – немов наплечник – це конечність в теперішньому світі.

Тепер, коли розпочався у школах навчальний рік, бачимо це особливо виразно і, здається, немає школяра без наплечника на плечах. В усіх крамницях вони – на першому місці, але які дивні та які далекі барвою і виконанням від тих, які ми раніше звикли бачити на плечах мандрівників. Рожеві, ясносині, чорні – які тільки забажаєте. Розуміється, у ясних барвах напевно призначені в першу чергу для дітей, передусім для дівчаток, в темних залишаються для вибору студентів та для ділових осіб.

Спостерігаючи цю найновішу моду, застановляємося над тим, що носять у цих наплечниках поважні молоді чи старші підприємці, але в першу чергу саме молодші. Бо ж в наплечник ніяк не вміщаються добре папери, листи, документи. До цього була колись призначена течка, де кожний папір мав своє місце, не нищився і не згинався, й одним рухом руки, в якій спочивала течка, виходив на денне світло. Цікаво, як тепер підприємці ховають важливі папери у наплечниках? Ще більше цікавить, що вони ховають в цих наплечниках, що змушує їх носити?

Розуміється, ці наплечники, що бачимо тепер так незвично на плечах молодих ділових осіб, викликують різні думки та різну реакцію. Ось недавно я знайшла на цю тему навіть статтю в щоденнику „Нью-Йорк Таймс" під промовистим заголовком „Хочеш здобути дівчину – скинь наплечник".

У статті авторка пише, на підставі її розгляду, що хоча наплечник – це звичайно був доказ молодечої свободи рухів (фрі спірітс), на ділі зовсім так не є. Розпитування журналістки, що носять люди в наплечниках, доказали, що звичайно зовсім непотрібні речі, а ті, що їх носять, мають дуже складні вдачі. Ба, що більше – її розслідування принесли у висліді, що тільки один із її знайомих в тридцяти роках є одружений, хоча далі носить наплечник.

Отже, американська журналістка робить висновок чи пак пересторогу: хочете мати дівчину – перестаньте носити наплечник. Але наші спостереження не йдуть до таких висновків, а радше до великого здивування, чому цей мандрівний виряд здобув таку популярність у великому місті і чи справді це вигода.

Однак, незалежно від причини цієї нової моди – жаль, що наша пластова пісня так утратила на значенні та сантименті.

О-КА

Україна живе!

ПАРСИПАНІ, Н. ДЖ. – Нещодавно заходами редакторів англомовного „Українського Тижневика" появився збірник під назвою „Україна живе!", присвячений 10-ій річниці Незалежности України.

Чепурна обкладинка мистця Єфрема Лукацького прикрашає це 281-сторінкове англомовне видання, насичене цікавими матеріялами.

Збірник поділяється на сім розділів: від перебудови до Незалежности, ранні роки Незалежности, 10-та річниця Незалежности, День Незалежности України, властивість державности, епілог – Многая літа, Україно!

Треба підкреслити, що у збірнику під названими розділами зібрано цілу низку прегарних інформативних і науково-популярних матеріялів, попередньо друкованих у англомовному тижневику, та ряд нових матеріялів, зокрема стаття про олімпійські осяги змагунів України та інші.

Збірник „Україна живе" є вартісний не тільки інформативними матеріялами про українські справи та Україну, але й своєю сукупністю та різноманітністю продискутованих на сторінках преси проблем.

Збірник отримали передплатники англомовного „Українського Тижневика", одначе особи, які хотіли б придбати книжку, котра коштує 15 дол., включно з пересилкою, повинні звернутись на адресу: The Ukrainian Weekly, 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054, або телефонувати (973) 292-9800, ext. 3042.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

УПА – заслуга всього народу

В цьому році минає 60 літ, як на Поліссі постали перші збройні відділи, давши початок Українській Повстанській Армії. Завдяки своїй програмі „За що бореться УПА" вона зуміла притягнути широкі верстви українського суспільства до збройно-революційної боротьби українського народу за державну незалежність. То була унікальна в світовій історії армія, яка в умовах відсутности власної держави, не маючи жодної підтримки ззовні, стійко протистояла двом найбільшим тоталітарним режимам Европи – гітлерівському і сталінському.

УПА боролася у невідрадних умовах ще довго після закінчення Другої світової війни. Навіть договір трьох держав (1947 р.) не відразу припинив дії УПА. Стороннім і непоінформованим обсерваторам ці події могли здаватися безнадійною боротьбою. Для нашого народу, не дивлячися на жертви, це був свідомий вияв прагнення до волі і незалежности.

Сьогодні, коли минуло 60 літ від тих героїчно-трагічних часів феномен УПА не може не вражати нас. Як могли вони витримати довгі роки в лісах, бункерах, без родинного тепла, без елементарних умов людського існування, віч на віч з могутнім і жорстоким ворогом?! При тому протистояти йому як рівний рівному і не раз перемагати!

Творення УПА на чолі з Українською Головною Визвольною Радою, якої ідеологічна платформа випередила далеко політичну думку західніх країн, виявилося смертельною загрозою імперіялізмові. Ідея свободи – політичної і соціяльної – непереможна зброя. УПА була побудована та організована на принципі добровільности. В її ряди міг ставати не лише кожний українець чи українка, а й кожний громадянин України, без огляду на національність, що визнавав потребу збройної самооборонної та визвольної боротьби проти німців і більшовиків та хотів цю потребу засвідчити ділом, тобто активною участю в боротьбі.

Відзначаємо 60-ліття УПА. Досі появилося про неї чимало опіній – своїх і чужих, в тому числі й критичних. Але незаперечним фактом є, що УПА була справою всього українського народу і є його спільним історичним спадком.

Важливу ролю у формуванні УПА відіграв український націоналізм, це історична істина, але правдою є й те, що в її рядах боролися і гинули ті, які до ООН не належали, а були свідомими членами свого народу. Найкращим відзначенням для всіх, що боролися в рядах УПА буде всенародна спільна маніфестація нашої шани, без різниці релігійних чи політичних переконань, бо УПА – це кільце безперервного ланцюга нашої визвольної боротьби і належить до спільного історичного скарбу нашої нації. Віддаючи їм спільну пошану, ми дамо доказ нашої державної зрілости і рівночасно вшануємо всі формації, які боролися за цей великий ідеал, які у своїй героїчній боротьбі продовжувала УПА.

Ярослав Колодій,
Філядельфія

Читаючи Альманах УНСоюзу мовби говориш з розумними людьми

З перервами дочитую Альманах УНСоюзу за 2002 рік. Все в ньому цікаве, різноманітне, і стоїть на високому рівні з огляду якости матеріялу і редаґування.

Читаючи цей альманах, людина знаходиться під враженням, нібито вона є присутньою на лекції здібних викладачів, і так хотілося б якнайбільше запам'ятати, розширити горизонт свого знання й зформувати певний погляд на речі і явища. На мою скромну думку, начитану людину можна вважати освіченою людиною, навіть без вищої формальної освіти, тому читання книг є дуже важливим, бо, як сказав Іван Франко, „читаючи книги, говориш з розумними людьми".

Маю певну причину заторкнути надзвичайно цікаву, з глибокою аналізою, об'єктивну статтю „Українські поети про євреїв" українського поета, за етносом єврея, як він себе окреслює, – Абрама Кацнельсона, що появилася в цьому ж альманасі за 2002 рік.

Ще 1968 року читав я дуже цікавий роман американсько-єврейського письменника д-ра Хаїма Потока „The Chosen" („Вибранці"), в якому він також, на мою думку, подає об'єктивно, як і Абрам Кацнельсон, джерело антипатії, а то й ворожнечі в історичному минулому між українцями й євреями, які багато століть тому поселилися на землях України.

Д-р Хаїм Поток, письменник-рабин, нещодавно помер у Філядельфії. Його книжка „The Chosen" була перевидана десять разів. Уступ, що стосується України й українців у вищеназваному романі, подаю в дослівному перекладі. Тут батько розповідає частину історії, коли Польща у XIII столітті з відкритими обіймами приймала євреїв.

Ось що каже батько з „The Chosen" свому синові Райвенові: „Польща різнилася від інших країн, Райвене. Польща, фактично, заохочувала євреїв, щоб вони прийшли і оселилися в ній, стали частиною її народу. Це було в XIII столітті, в часі, коли євреїв у Західній Европі, зокрема в Німеччині, жорстоко переслідували. Євреї жили в Польщі ще перед тим століттям, але це були малі поселення. Чому Польща хотіла євреїв – у той час, коли майже кожна інша країна переслідувала їх? Тому що Польща була бідною країною зі збанкрутілою аристократією й пригніченим селянством. Її вища верства, шляхта, не хотіла докладати ні до чого жодного труду, а воліла жити з того, що витисне з праці кріпаків. Польща хотіла мати людей, які могли б збудувати її економічно, організувати державне життя. Євреї були широковідомі своїми здібностями, тому польська шляхта дуже хотіла, щоб євреї оселилися в її країні. Так євреї прибували зі Західньої Европи, зокрема з Німеччини. Вони завідували маєтками шляхти, збирали податки, розвинули індустрію Польщі і посилили її торгівлю. Польща стала для євреїв єврейською утопією, але євреї не тільки допомогли її економічному розвитку. Вони також побудували багато славних академій науки по цілій країні. Кожна громада мала своїх талмудських вчених і при кінці XVI століття єврейські академії в Польщі стали центром науки для всіх европейських євреїв. Але тоді, Райвене, сталася велика трагедія, яка часто трапляється тим, хто є знаряддям, через яке проходять зудари інтересів двох сторін. Євреї, наприклад, допомагали шляхті збиранням податків від кріпаків і селян, але тим самим викликували ненависть до себе тих пригнічених кляс. А ця ненависть, врешті вибухла в насильство. У прикордонній смузі, на сході України, жила громада козаків, що належала до православної Церкви. Ця громада належала до Польщі, й польська шляхта, яка була католицька, поводилася з ними жорстоко й з погордою. Вони (шляхта) не тільки вимагали податки з їхньої худоби і землі, але також з їхніх церков і звичаїв. А хто збирав ці податки? – Євреї! Хто мав ключі від козацьких церков? – Євреї! До кого козаки мусіли йти, щоб відчинити церкву для вінчання, хрещення чи похорону? – До євреїв! А всі вони лише виконували доручення польської шляхти і нічого нового не траплялося впродовж довгого часу, бо козаки, як і польські селяни, боялися польської шляхти.

Але в році 1648 Богдан Хмельницький організував повстання проти Польщі. Євреї стали його жертвою... Революція тривала десять років... Коли це страхіття минуло, великі і значніші поселення євреїв були майже цілковито зруйновані".

А тепер слова сина Райвена: „Мій батько замовк. Віконними завісами злегка рухав нічний вітрець. Коли батько знову заговорив, його голос був глухий, пригнічений".

Володимир Колюбінський,
Фініксвіл, Па

Архів О. Тарнавського зберігає родина

В репортажі Надії Банчик про цьогорічну конференцію в Урбана- Шампейн, Іл., згадано, що я передала архів свого чоловіка Остапа Тарнавського до архівів Дослідного центру іміґрації університету Мінесоти.

Щоб не ширилося непорозуміння, вважаю своїм обов'язком уточнити: в Дослідному центрі іміграції зберігається архів ЗУАДК. До збірки цього архіву я передала тільки ті матеріяли Остапа Тарнавського, які стосувалися його довголітньої праці на пості екзекутивного директора ЗУАДК. Натомість матеріяли, пов'язані з його діяльністю як голови Об'єднання українських письменників „Слово", я передала до архівів Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці. Приватний архів Остапа Тарнавського покищо зберігається у родині.

Звертає на себе увагу прикрий факт, що ні конференція в Урбані, ні авторка репортажу не відзначили ніде, що найбільші, мабуть, архіви української діяспори у США – це великі і безцінної вартости збірки Української Вільної Академії Наук та Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку.

Марта Тарнавська,
Філядельфія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Корисні курси для секретарів УНСоюзу

Центральні вишкільні курси для секретарів Українського Народного Союзу відбулися на Союзівці 19–20 серпня. Програму підготовила Головний секретар Христина Е. Козак. Завданням курсів було поновити знання про всі забезпеченеві пляни УНС, як також розглянути працю Головної канцелярії та її зв'язок з секретарями і членством.

Роля відділового секретаря УНС дещо змінилася не тільки через те, що УНС перейшов на пряму збірку вкладок, але також тому, що асекураційне діло розвивається і постійно треба достосовуватися до змін. Секретарі мусять бути більш кваліфікованими, щоб краще обслуговувати членів та пропонувати найбільш відповідні асекураційні пляни для членів відділу.

Через довгі роки виробилося розуміння, що найголовнішим завданням відділового секретаря є збірка вкладок, насправді ж таким завданням є придбання нових членів. Загальновідомо, що успішними продавцями є ті секретарі, котрі добре поінформовані про всі роди забезпечення, і також ті, котрі постійно тримають тісний зв'язок із своїми членами. Історія наших відділів свідчить, що вони провадили різноманітну громадську і братську діяльність у своїх околицях. На жаль, братська діяльність у відділах і Округах майже заглухла. Відділи УНС цілковито передали цю функцію іншим установам і це до деякої міри впливає на брак приросту членства в УНС.

Цього року центральні вишкільні курси для секретарів УНС також розглядали ці дві важливі справи – поглиблювання знання асекураційного діла і розвиток братської діяльности у відділах. В курсах взяли участь 23 відділових секретарів. Присутні були: Кирило Безкоровайний (Відділ 256), радна Варка Бачинська (Відділ 184), Дженет Боланд (Відділ 409), Микола Філь (Відділ 13), радний Володимир Лучків (Відділ 16), Оксана Лопатинська (Відділ 194), радний Осип Гаврилюк (Відділ 360), Оксана Тритяк (Відділ 25), Христина Бродин (Відділ 27) – Головна канцелярія, Стефа Гаврилюк (Відділ 88), Ніна Більчук (Відділ 134) – Головна канцелярія, Юрій Дармограй (Відділ 127), Наталка Шуя (Відділ 452), Уляна Процюк (Відділ 397), Мирон Кузьо (Відділ 277), Павло Фенчак (Відділ 320), Йосип Чабан (Відділ 242), Михайло Феленчак (Відділ 271), Роман Куропась (Відділ 20), радний Євген Осціславський (Відділ 234), Валентина Каплун (Відділ 269) – Головна канцелярія, Надія Демчур (Відділ 86). Декотрі секретарі приїхали з членами родини, які мали нагоду провести маленькі вакації.

Однією з прелеґентів на курсах була Уляна Дячук, колишній предсідник УНС. Вона аналізувала статут УНС та зміни, котрі зайшли. У. Дячук також простудіювала з курсантами справи членських позичок на підставі грамот, позички на придбання хати і фінансові пільги членам УНСоюзу. Предсідник УНС Стефан Качарай поінформував курсантів про проблеми Союзівки та заходи, які робить Головна Екзекутива, щоб розв'язати цю проблему. В короткому часі, сказав він, буде поданий плян в наших офіційних виданнях, щоб всі члени УНС та ціла українська громада була в курсі всіх справ щодо майбутнього Союзівки.

Оксана Тритяк зробила огляд пільгів УНС на користь членства та громади. Про життєве забезпечення, його вимоги та вимоги асекураційних властей повідомила Марта Лиско, 1-ий заступник предсідника. Христина Козак, Головний секретар УНС, представила курсантам ролю Головної канцелярії та співпрацю з відділами, секретарями і членами. Вона також вияснила нову ролю секретарів та потребу пляново проводити братську діяльність по відділах та Округах.

Головним промовцем на курсах був Robert Mitchell, Vice President of Western Catholic Union. Він має понад 30 років практики в продажі забезпечення. Уже кілька років відповідає за відділ продажу у вище згаданій братській установі. Він шукає продавців забезпечення, вишколює їх. Він поділився своїм знанням та технікою продажу із нашими курсантами. Його темою були пенсійні грамоти та як їх продавати нашим членам. Тепер, коли відсотки на ощадності впали дуже низько, УНС ще продовжує платити 6 відсотків на пенсійних грамотах. Він також показав нашим секретарям, як вони можуть перевести малі поліси наших членів в інших забезпеченевих установах до Українського Народного Союзу. Всі курсанти багато навчилися, сповнилися наснаги продовжувати важливу працю секретаря відділу. Без такої праці не може існувати ні відділ УНС, ні сам УНС.

Марта Лиско,
1-ий заступник предсідника УНС

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Предсідник
СТЕФАН КАЧАРАЙ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Перший Заступник предсідника
МАРТА ЛИСКО
801 S. Pitt Street – Unit 428
Alexandria, VA 22314

Другий Заступник предсідника
ЕВГЕН ІВАНЦІВ
P. O. Box 5748
6138 N. 12th Street
Arlington, VA 22205-0748

Директор на Канаду
АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, Saskatchewan S7H 3T1

Головний Секретар
ХРИСТИНА Е. КОЗАК
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
РОМА ЛІСОВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ
5566 Pearl Road
Parma, OH 44129-2541

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
11 Bradley Road
Clark, NJ 07006

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

РАДНІ

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
25 Jason Court
Matawan, NJ 07747-3510

ОСИП ГАВРИЛЮК
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442

СТЕПАН ГАВРИШ
155 Erdenheim Road
Erdenheim, PA 19038

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

МИРОН ПИЛИПЯК
P.O.Box 59313
3000 S.E. Royal Hills Drive – No. 29G
Renton, WA 98058-2313

ВАРКА БАЧИНСЬКА
101 E. 16th Street
New York, NY 10003

ВАСИЛЬ ЛІЩИНЕЦЬКИЙ
4257 Dentzler Road
Parma, OH 44134

ПАВЛО ПРІНКО
1245 Rhawn Street
Philadelphia, PA 19111

АНДРІЙ СКИБА
4575 N. Nagle Avenue
Harwood Heights, IL 60706

МИХАЙЛО КУРОПАСЬ
313 West Street
Sycamore, IL 60178

МИРОН ҐРОХ
16 Kevin Drive
Founthill, Ontario, L0S 1E4 Canada

Головний редактор „Свободи“
ІРЕНА ЯРОСЕВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Головний редактор „Українського Тижневика“
РОМА ГАДЗЕВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Адміністратор оселі Союзівка
ІВАН А. ФЛИС
Foordmoore Road
Kerhonkson, NY 12446

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

АННА ЧОПЕК
678 44th Street
Los Alamos, NM 87544

МАРІЯ ДУШНИК
2 Marine Avenue
Brooklyn, NY 11209

АННА ҐАРАС
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, PA 18017

МИРОН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Drive
De Kalb, IL 60115

Владика СТЕПАН БІЛАК
1750 Jefferson Street, Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ЙОСИП ЛИСОҐІР
2643 Deer Path
Scotch Plains, NJ 07076

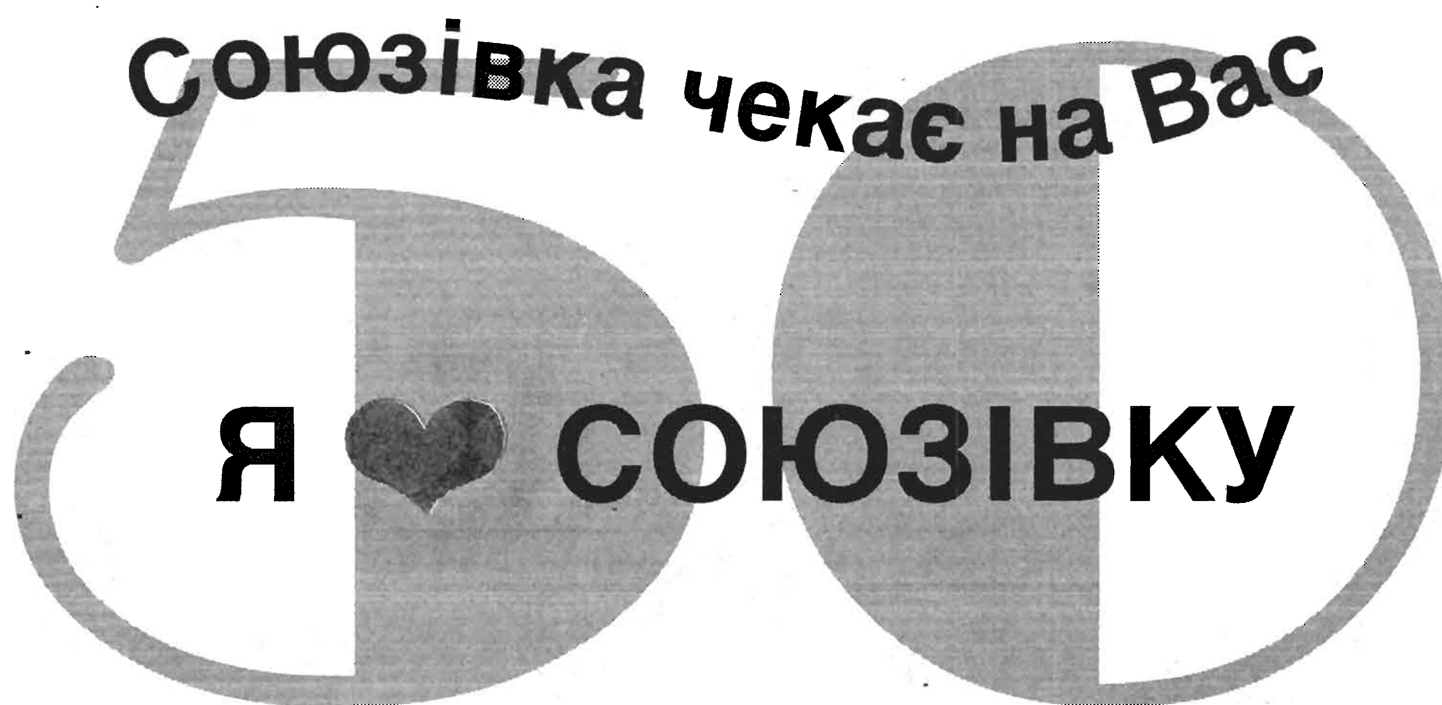
ВАСИЛЬ ДІДЮК
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, ON M9A 4Y8, CDA

ТАРАС ШМАҐАЛА ст.
10976 Tanger Trail
Breskville, OH 44141

ГЕЛЕН ОЛЕК СКАТТ
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, IL 60631

АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО
39446 Edgewater Drive
Northville, MI 48167

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Запрошуємо на ювілей

СОЮЗІВКА

відзначає своє 50-річчя

В суботу, 23 листопада 2002 р.

ВВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА РОЗВИТОК СОЮЗІВКИ

100 дол. від особи включає:

• Коктейль	6:00	веч.
• Вечерю і розвагову програму	7:00	веч.
• Забаву	10:00	веч.
• Нічну перекуску		

25 дол. від особи для студентів включає:

• Буфет і забаву	8:00	веч.

Нічліг (на дві особи)	60 дол.
Нічліг (для студентів) в гуртожитку в будинку „Січ“	25 дол.

Просимо зробити замолення до 19 листопада 2002 р.

Тел.: (845) 626-5641

Факс: (845) 626-4638

Вечірній одяг бажаний

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Свято України відзначено в Америці

Промовляє Посол України в Канаді д-р Юрій Щербак.

ОТАВА. – 25 серпня Товариство українських канадських професіоналістів і підприємців організувало у парку Винсет-Масе громадський пікнік для відзначення Дня Незалежности України. Уже шостий рік товариство з участю інших організацій улаштовує відзначення незалежности України в прекрасному парку, на тлі бань українського католицького собору, з участю дітей і молоді Пласту, які організували різні заняття та гри, Лицарів Колумба, що зайнялися кухнею, мистця Ігора Гараса Микитина, що, розмальовуючи личка дітей і молоді, творив казкові і патріотичні типи, що влучно доповнювали програму дня.

Офіційну частину розпочав голова Товариства Борис Ґенґало. Від Конґресу Українців Канади привіт склала заступник голови Юлія Войчишин. Посол України д-р Юрій Щербак тепло привітав всіх зі святом і поділився з громадою доброю новиною про щедрий урожай в Україні цього року, що дасть добрий прибуток на світовому ринку. У святі взяли участь багато дипломатів і працівників посольства та консуляту з сім'ями.

Кредитівка „Будучність" почастувала всіх величезним тортом, якого розтинав посол з дружиною Марією. Музичну програму організував Василь Костенко з ґітарою, біля якого зібралася група співаків, що розважали публіку піснями і танцями.

Посольство України в Канаді відзначило День Незалежности 28 серпня. Запрошені були посли, дипломати і військові аташе різних країн, представники уряду Канади та української канадської громади з Отави, Торонто, Монреалю та інших міст.

Юлія Войчишин

* * *

ДЕЙТОНА БІЧ, Фла. – 25 серпня українська громада вшанувала 11-річницю Незалежности України апелем, на якому ветерани Стефан Кочержук, Петро Ґлітняк і Роман Копійчук внесли український і американський прапори. Під проводом В. Коваля і Стели Чіпак всі разом відспівали американський та український національні славні. Після апелю О. Мізюк відчитав Акт проголошення Незалежности України і вірш Володимира Сосюри „Любіть Україну". Голова товариства В. Коваль українською, а Стела Чіпак англійською мовами зачитали реферати про діяльність українського уряду під проводом Президента Леоніда Кучми.

Віра Ганущак деклямувала вірш „Витоки". Зібрано кошти на допомогу потерпілим від авіокатастрофи у Львові і аварій на шахтах Донбасу. Закінчено сходини святковим обідом, який приготував жіночий комітет Українського культурного центру.

Онуфрій Мізюк

* * *

НЬЮ-СИТІ, Н. Й. – Українська громада повіту Ракленд, Н. Й., розпочала відзначення 11-ої річниці Незалежности України Богослуженням в намірі українського народу. Парох української католицької парафії св. Петра і Павла в Спрінґ Валей, Н. Й., о. Степан Білик відправив також Панахиду за всіх, що віддали своє життя в боротьбі за незалежність України.

Після Панахиди українська спільнота повіту, під проводом 19-ої Станиці Українських американських ветеранів (УАВ), зібралася перед будинком Повітової ради. Під звуки українського гимну, командир 19-ої Станиці УАВ Василь Шозда підняв український державний прапор на щоглу. Теодор Дусаненко представив борця за незалежну Україну і Українську Католицьку Церкву Йосипа Терелю, який виступив з промовою.

Святочне слово англійською та українською мовами виголосив д-р Василь Лучків, який зосередив доповідь на досягненнях України за 11 років, зупинився на негараздах, котрі Україна мусить якнайшвидше виправити.

Напередодні святкувань місцева англомовна газета розповіла про приготування до відзначення Незалежности України, а 26 серпня опублікувала статтю „Українці святкують їхнє '4-го липня' – із кольоровими світлинами і описом свята. Також були поміщені інтерв'ю із д-ром В. Лучковим, Й. Терелею і Петром Дудою.

Василь Лучків

* * *

НОРТ-ПОРТ, Фла. – Вперше в історії Норт-Порту український національний прапор замаяв 24–25 серпня поруч з американським національним прапором біля Міської ради, в день 11-ої річниці незалежности України. Завдяки наполегливости українських ветеранів американської армії, а особливо коменданта 40-го Посту Ярослава Зінича в порозумінні з Левком Клосом, кандидатом до управи міста на пост комісара, було піднято на щоглі прапор України.

Свято відбулось 24 серпня в церкві Входу в храм Пресвятої Богородиці, вранці – Літургією, а о 5-ій год. по полудні – спільним Молебнем до Пречистої Діви Марії, котрі відслужили чотири священики-митрати двох конфесій. На святі був присутній консул України Валентин Наливайченко з родиною. Після Молебня присутні перейшли на залю. Було присутніх близько 400 осіб.

Програма почалася виконанням національних гимнів. Хор співав під керівництвом Люби Добровольської-Інграм. Свято відкрив голова комітету Роман Малюк. Акт проголошення Незалежности України прочитала Галина Король-Полтавка. Проклямацію Українського дня, видану Міською радою, прочитала заступник голови відділу УККА Дарія Томашовська. Програмою проводила голова ОЖОЧСУ Іванна Яремко. Письменниця Ганна Черінь прочитала вірш „Друга декада", який вона написала до 11-ої річниці.

Доповідь виголосив консул Валентин Наливайченко. Перед громадою Норт-Порту в минулому промовляли різні представники з українського уряду, але жоден з них не згадав про УПА та ОУН. А консул В. Наливайченко говорив про героїв УПА та ОУН, котрих ще й досі не визнали учасниками боротьби за волю України.

На святі виступив співочий ансамбль „Джерело", у складі сімох чоловіків з церкви євангельських християн-п'ятдесятників, новоприбулих з України, під керівництвом Миколи Ходакевича. Далі виступив танцювальний ансамбль „Калина" з Ст. Пітерсбурґу, під керівництвом Ліни та Андрія Сливки.

Заключне слово виголосив голова комітету Роман Малюк. Було вручено квіти всім виконавцям програми. Сцену та залю прибрали Роман Малюк, Омелян Граб, Ірина і Богдан Петрики.

Наступного дня консул В. Наливайченко з родиною відвідали церкви обох конфесій. По Літургії громада зібралась на спільний обід в честь консула та його родини, якого вітали д-р Володимир Король, Володимир Волощук, голова відділу УККА Григорій Королишин, голова релігійного осередку св. Андрія Роман Малюк. Голова ОЖЧСУ Іванна Яремко, голова відділу УКРади та директор кредитівки Михайло Белендюк, від СУА – Люся Гарасимів.

Григорій Королишин,
пресовий референт Громадського комітету

На піднятті прапора України в Дейтона Біч.

Свято України відзначено в Америці

Зліва: Люба Піх, Лідія Скрипух, Джейн Стюарт і д-р Іван Скрипух

БРАНТФОРД, Онтаріо. – Українська громада в Брантфорді відсвяткувала 11-річницю Незалежности України піднесенням національного прапору України на міській управі міста у п'ятницю, 23 серпня, 2002 року. Присутніми на святочній церемонії крім понад п'яти десяток осіб також були: Дейв Левак, член канадської Палати представників, міський радний Майк Генкок і о. Зенон Дідух з української католицької церкви св. Івана. Спеціяльним гостем була міністер Громадських засобів і член канадської Палати представників Джейн Стюарт, яка є членом Юридичного комітету, котрий вирішуватиме долю Василя Одинського, котрого виправдано з усіх оскаржень суддею МекКеєм, але може бути депортованим. Від української громади в Брантфорді д-р І. Скрипух передав заяви протесту щодо теперішньої урядової політики з денаціоналізації та депортації, котра вважає, що денаціоналізований громадянин Канади може бути звинувачений у злочині, обдертий з громадянства без судової розправи.

Д-р І. Скрипух, голова Брантфордського віддділення Українського Канадського Конґресу подякував усім за присутність.на святковій церемонії.

Марша Скрипух

* * *

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Заходами громадського комітету, до складу якого ввійшли представники місцевих організацій, при спонзорстві місцевих відділів УККА і УАКР 24 серпня відзначено Свято державности України. Після Молебня в церкві св. Трійці, яку відправили оо. Годенчук і Е. Шараневич, в церковній залі відбулися святочні сходини, які відкрив ведучий програмою проф. Володимир Бакум. Він представив головного доповідача, відомого журналіста, редактора тижневика „Свобода" Петра Часта. Доповідач зупинився переважно на останньому, одинадцятому році незалежности, нагадав, що впродовж першого десятиліття Україну було підведено до межі, від якої залишається тільки один крок до номенклятурного авторитаризму. І все ж, всупереч усьому, незалежна Україна живе вже 11 років. Цим надзвичайним історичним фактом Україна довела свою життєспроможність.

У мистецькій частині програми виступали хор „Золотий гомін" під дириґентурою д-ра Олега Волянського, вірш Богдана Мигаля деклямував Олег Крупа. Монтаж віршів Ганни Черінь і Наталки Сабодах прочитала Анна Харчишин.

Сходини закінчено виконанням славня України. Художнє оформляння сцени виконав Микола Вітенко.

Д-р Роман Барановський

* * *

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Старанням Філядельфійського громадського комітету, який очолила Люба Сілецька, відбулося вшанування 11-ої річниці незалежности України 24 серпня в Українському освітньо-культурному центрі в Дженкінтавн біля Філядельфії, а 25 серпня заходами УСО „Тризуб" на спортовому комплексі „Тризубівка" відбувся фестиваль з нагоди свята.

Програму в УКОЦентрі відкрила Люба Сілецька, голова громадського комітету, після чого відбувся апель Українсько-американських ветеранів і молоді Філядельфії, національні гимни виконав Дмитро Терлецький, молитву провів Митрополит Стефан Сорока, з привітами виступили сенаторка стейту Пенсильванія Алісон Шворч, репрезентант Пенсильванії Елен Бард, колишній федеральний конґресмен Джон Факс і д-р Меліса Бравн – кандидат до стейтового конґресу. Промову виголосила Дарія Стечак.

В мистецькій програмі виступили солістка Лідія Бичкова з Державної опери України, вокальне тріо „Рідна душа" – Мишел Жутовка, Рома Конецька і Наталія Махлай, чоловічий хор „Прометей" (дириґент Нестор Кизимишин, акомпаніямент Галина Мазурок-Тег, солістка Лідія Бичкова). Кінцеву молитву провів о. Михайло Цюман.

Письмові привіти надіслали сенатор Рік Санторум, губернатор Пенсильванії Марк Швайкер, посол України в США Костянтин Грищенко і Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев. Ведучий програмою був Іван Праско. На залі було 350 осіб.

На фестивалі УСО „Тризуб" в Горшам програма включала виступи танцювальних ансамблів „Волошки" (соліст Ігор Богдан), „Обрії", співали сестри Орос з України, вокальне тріо „Рідна душа", грала оркестра „Гармонія". Був також продаж мистецьких виробів, дитячі забави, частування. Ведучими були Евген Луців і Андрій Щудляк. На фестиваль прибуло понад 2 тисячі гостей.

В УОКЦентрі відбулась виставка творів сімох львівських художників, а над дорогою Седар Ровд два тижні висіли транспарант з написом „Celebrate With Us, Ukrainian Independence Day, August 24" і національні прапори – український та американський.

Методій Борецький

ТРЕНТОН, Н. Дж. – Українська громада відзначила 11-ту річницю незалежности України. Фестиваль, що відбувся 25 серпня на посілості Народного дому, зібрав велике число громадян – майже 400 осіб.

Молебень відправив о. Петро Левко, парох православної церкви св. Юрія Переможця разом із о. Василем Путерею, парохом католицької церкви св. Йосафата. При відправі співав хор православної церкви.

Маріяна та Катя Сухенки відкрили мистецьку програму американським гимном. Ґлен Ґілмор, посадник Гамілтон Тавншіпу, де міститься Народний дім, привітав громаду зі святом.

Під час фестивалю діти Сергій Скорик та Роксоляна Михлик деклямували вірші, співали церковні хори православної, католицької та баптистської церков.Пастор Овдій Хрибчук при виступі хору його церкви звернувся до всіх присутніх з вітанням.

Сестри Маріяна та Катя Сухенки своїм співом чарували трентонців. Їм акомпанював музичний керівник Ярослав Бритвак. Також громада почула дует Ярослава Бритвака і Зої Войчук. Програму провадили заступник голови Народного дому Петро Терещук і Наталя Козак. Гимном „Ще не вмерла Україна" хористи разом з громадою закінчили головну частину свята.

Іван Гафткович
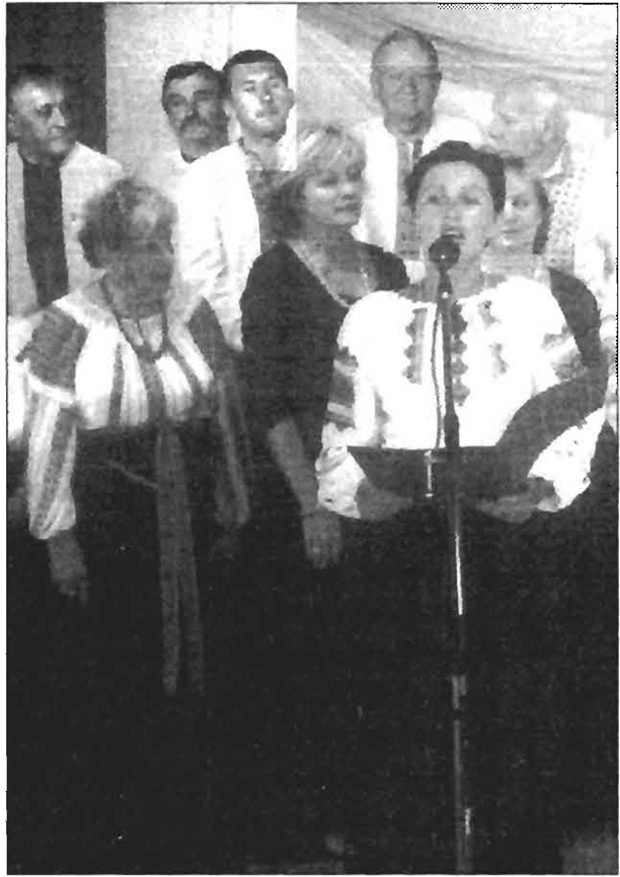
Фото: Мирослав Романко

Маріяна (зліва) і Катя Сухенки.

Священики о. Василь Путера і о. Петро Левко.

Програму веде Наталя Козак.

Теодор Романків призначений на посаду прокурора повіту

ЮНІОН, Н. Дж. – Губернатор Нью-Джерзі Дж. МкҐріві призначив Теодора Романкова на посаду прокурора повіту Юніон. 26 липня в судовій залі міста Елизабет, Н. Дж., відбулося офіційне заприсяження Т. Романкова в присутності понад 250 осіб. Після присяги чільні адвокати, прокурори і судді штату побажали йому успіхів.

Прокурор Т. Романків запросив присутніх до ресторану. Під час усіх церемоній поруч з ним були дружина Дарія, дочка Донна, сини Джонатан і Дейвид із дружинами, четверо внуків. На початку й наприкінці церемонії о. Богдан Лукій прочитав молитву. З українців на святі були присутні Володимир Боднар, Нестор Олесницький і Божена Ольшанівська.

Під керівництвом Т. Романкова працюватимуть 215 підлеглих у 21-му відділі міських урядових установ, а також бюро шерифа і поліційне бюро з двома тисячами працівників. Для української громади – це великий здобуток і гордість, що один із нас досяг такої високої і впливової посади.

Діди Т. Романкова приїхали до США з України, а батьки народилися тут у першій ґенерації. Теодор Романків народився і прожив усе життя в Нью-Джерзі, освіту здобив в університеті „Сітон Гол" і в Ратґерському адвокатському коледжі. У 1966 році його прийняли до адвокатури. Він є членом Асоціяції адвокатів штату Нью-Джерзі і повіту Юніон, де очолював комісію етики і комісію юридичних призначень. Т. Романків працював також міським прокурором у Берклі Гайтс і Ровей та асистентом прокурора штату Нью-Джерзі. У 80-их роках Романків був мером Берклі Гайтс.

Т. Романків протягом 23 років існування організації „Американці в обороні людських прав в Україні" подавав їй адвокатську допомогу своїми професійними порадами і юридичними поясненнями. Зокрема, він брав участь у спеціяльних програмах і проєктах у Вашінґтоні, Нюарку і в Ізраїлі. У 1986 році в справі оборони Івана Дем'янюка разом з Боженою Ольшанівською й адвокатом Орестом Рудзіком з Торонто він виїздив до Ізраїлю.

Т. Романків своєю присутністю й захистом І. Дем'янюка перед урядами США та Ізраїлю виявив мужність і принциповість. За його віддану і безкорисливу працю організація „Американці в обороні людських прав в Україні" вручила йому відзначення „Оборона прав людини", яким організація відзначає заслужених осіб у галузі оборони людських прав.

Т. Романків протягом останніх 15 років був головою Ліги українських виборців, комітету політичних акцій в Нью-Джерзі для підтримки кандидатів, що сприяють американським та українським справам.

Божена Ольшанівська

На урочистій церемонії (зліва): Дарія і Теодор Романкови, суддя Беґлін, Донна, Джонатан і Дейвид Романкови.

Німецький підприємець заснував стипендійний фонд при УВУ

МЮНХЕН. – В рамках успішного закінчення літнього семестру 2002 року відомий німецький аптекар-підприємець Гельмут Нойгоф заснував окремий стипендійний фонд для студентів УВУ. Скромною, але урочистою церемонією, у присутності студентів і професорів та запрошених гостей, приятелів УВУ, вшановано нового мецената університету. Гельмут Нойгоф народився 1948 року у містечку Райнберґ. Він є знаним філантропом, який активно помагає хворим дітям. Зворушений церемонією і приємно вражений працею УВУ, Г. Нойгоф вирішив подарувати дитячій клініці міста Львова лікарства на суму 100,000 дол. Перші стипендіяти фонду Нойгофа – студентка права Оксана Гнатюк і кандидат історичних наук та докторантка УВУ Людмила Качмар. Обидві зі Львова і обидві вже довший час стажуються в УВУ.

На фото: після церемонії вручення стипендійних грамот. Зліва: Г. Нойгоф, С. Гічкок, ректор УВУ Л. Рудницький, проф. Р. Гайденройтер, проф. Р. Брунер і Л. Лефлер.

Пресова служба УВУ

На вшанування жертв Голодомору

ЧИКАҐО. – Фундація Українського Голодомору в США, яку очолює Микола Міщенко, розпочала старання, щоб про голод 1933 року в Україні вивчали в американських школах штату Ілиной та в інших штатах.

Фундація в співпраці з Асоціяцією дослідів голодоморів в Україні, яку очолює Левко Лук'яненко, та з Українською Православною Церквою Київського Патріярхату готує подорожі-прощі з церковними відправами, відповідною мистецькою програмою та доповідями в Києві, Харкові, Полтаві та в близьких до тих міст селах, де лютував голод 1933 року. Проща відбудеться наступного року.

Фундація Голодомору влаштовує спільну, соборну Панахиду в пам'ять жертв голоду в неділю, 22 вересня, о 1-ій годині дня, в осередку української православної церкви св. Андрія в Блумінґдейлі, передмісті Чикаґо, де стоїть пам'ятник жертвам Голодомору, поставлений на 60-річчя голоду. Після Панахиди та покладання вінків в авдиторії парафії відбудеться поминальний обід. Головним промовцем буде проф. Олександер Сидоренко з Кензаського університету.

Фундація Голодомору надала фонди на видання книги Левка Лук'яненка „Нюренберґ-2", яка вже вийшла друком і розповідає про колективізацію, розстріли, арешти та голод 1933 року та вимагає міжнародного трибуналу над комуністичними злочинцями, що запланували і провели штучний голод, від якого вмерло більш як сім мільйонів українських селян.

Д-р Олег Підгайний та його мати Олександра впродовж багатьох років готували бібліографію „Великий штучний голод на Україні в 1932–1933 роках". Ця праця наразі надрукована лише на машинці і містить відомості про всі пресові органи, в яких були поміщені дописи про голод, праісторію голоду, документи, спогади, дослідження, наслідки голоду, дослідження його в різних країнах, різними урядами та різними організаціями, про відзначення річниць голоду в різних країнах. Цю вартісну бібліографію варто б доповнити до 70-річчя вшанування пам'яті жертв голоду видати друком й дати всім бібліотекам та науковим установам України та західнього світу.

Олексій Коновал

19–20 жовтня: з'їзд колишніх учнів Ляндецької та Інсбруцької гімназій

Запрошуємо колишніх учнів гімназій в Ляндеку і Інсбруку на зустріч 19–20 жовтня 2002 року на оселі Союзівці, УНС. Просимо зголоситися до Миколи Єйни на тел. (716) 544-1549 або електронною поштою: mjejna@rochester.rr.com. Просимо замовляти приміщення на Союзівці телефоном (845) 626-5641.

Б. Гайдучок

Вашінґтонська група активно діє

Спостерігачі березневих виборів в Україні: Марта Зєлик і Орест Дейчаківський.

Члени нововибраної управи Вашінґтонської групи, зліва: С. Бойдуй, О. Єршковський, Андрій Сороковський, І. Котлярчук, Олена Гапоненко, М. Драбик, Ю. Масюк, Л. Цегельська, М. Зєлик, А. Масюк, О. Дейчаківський, А. Підлуский, О. Бережний.

ВАШІНҐТОН. – 14 червня Вашінґтонська група відбула дві імпрези – річні загальні збори і зустріч з двома спостерігачами березневих виборів в Україні – Мартою Зєлик і Орестом Дейчаківським. Під час річних загальних зборів звітували про свою працю члени управи на чолі з президентом Вашінґтонської групи Ігором Котлярчуком.

У своєму звіті І. Котлярчук підкреслив успіх конференції провідників, влаштованої Вашінґтонською групою від 19 до 21 жовтня 2001 року під назвою „Україна зосереджена на майбутність".

На зборах обрано низку осіб до проводу Вашінґтонської групи, котру очолив Ігор Котлярчук, який переобраний на цю позицію втретє. Крім того, додано нову позицію – Громадського зв'язкового, котру прийняла головний редактор тижневика „Свобода" Ірена Яросевич. Її завданням буде втримувати зв'язок між Вашінґтонською групою та угрупуваннями української громади. Скарбник Роман Стельмах позвітував, що в касі на час зборів є 48,000 дол., а відповідальний за членство Адріян Підлуський заявив, що на даний час Вашінґтонська група начислює 328 членів.

І Котлярчук подякував членам проводу за працю, а зокрема тим, які залишали свої обов'язки – заступникові президента Ані Сілецькій-Піязі, скарбникові Романові Стельмахові, голові Фонду товариства Адріянові Кармазинові та членові управи Марії Кульчицькій.

Крім того, І. Котлярчук повідомив про заплановану цьогорічну осінню зустріч бенкет-забаву на кораблі по ріці Потомек, яка відбудеться 26 жовтня 2002 року.

Марта Зєлик і Орест Дейчаківський поділилися з присутніми своїми спостереженнями з березневих виборів в Україні.

Михайло Драбик

Успіхи нашої молоді

Лейтенант Микола Я. Вибачинський

Офіцерське звання лейтенанта, у Вест-Пойнті, Військовій академії США , 1 червня отримав Микола Я. Вибачинський з Каліфорнії, син Тіни і Тараса та внук Юрія та Анни Вибачинських. Його першим призначенням є повітряноборонна артилерія у Форт Бліс у Тексасі. Молодому лейтенантові бажаємо всього найкращого з новим чином. Вся родина Вибачинських є членами УНСоюзу

Студентка Катя Чопівська

ЛІСБУРҐ, Ва. – Катя, 14-літня доня д-ра Петра і Анни Чопівських, успішно закінчила „Loudoun Country Day School". Серед її досягнень була перемога в загальнонаціональному „History Day Competition", на якому студенти представляють дослідження зі світової історії. Також у спорті Катя була серед перших. Тепер вона продовжуватиме науку в приватній жіночій школі.

8–9 жовтня: круглий стіл у Вашінґтоні

НЬЮ-ЙОРК. – 8–9 жовтня еліта організацій міжнародної політики зі США України, Европейського Союзу та НАТО збереться для того, щоб розглянути можливості інтеґрації України в структури Евро-Атлантичної спільноти. Понад 70 провідних урядовців, експертів з міжнародних взаємин та науковців з дослідних центрів та академічного середовища братимуть участь в третьому засіданні серії щорічних конференцій „Україна на шляху до зрілої національної державности".

Тема Евро-Атлантичного майбутнього України вже обговорювалася на теоретичному рівні на попередніх конференціях цієї серії. „Круглий стіл III: Україна і Евро-Атлантична спільнота" включатиме також офіційне прохання визнати Україну кандидатом до вступу в НАТО, висловлене 24 травня ц. р. Дводенна конференція, яка проводитиметься в готелі „JM Marriot" на Пенсильванія авеню, в столиці, складатиметься з дванадцяти доповідей в складі чотирьох сесій, двох робочих полуденків та чотирьох особливих сесій. Додатково „Круглий стіл III" включатиме два прийняття, в тому свято української американської громади до 25-ої річниці заснування Української Національної Інформаційної Служби. Серед спонзорів конференції є Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" (Нью-Йорк), 1-ий Український Федеральний Щадничий Банк „Певність" та компанія „Кока Кола".

З питань участи в конференції просимо телефонувати до крайової канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки: (212) 228-6840.

УККА

УКРАЇНА І СВІТ

Незмінні ідеали Могилянки

У наших публікаціях, присвячених діяльності Національного університету „Києво-Могилянська академія", щоразу підкреслюється, що цей навчальний заклад готує не лише високопрофесійних спеціялістів з різних ділянок, але й виховує здібних, самовідданих провідників для всіх галузей життя незалежної Української держави. На запитання Таїсії Шаповаленко щодо сьогоднішньої праці НаУКМА і її плянів на майбутнє відповідає президент популярної в Україні Могилянки В'ячеслав Брюховецький, який нещодавно відвідав США і Канаду.

В'ячеслав Брюховецький

– Щойно ми відзначили одинадцяту річницю незалежности України. Що, на Вашу думку, є найголовнішим результатом в нашій державі за ці роки?

– Найголовніше – сама незалежність України. Не така ще вона, яку вимріювали десятки поколінь свідомих борців за її свободу. Не така ще вона, аби мати цілковиту повагу від світового співтовариства. Не така ще вона, щоб людина могла в ній почуватися цілком щасливою. Але така, якою її ми всі разом зробили... Треба тяжко працювати, щоб зробити її кращою.

– Яка мета вашого теперішнього приїзду на американський континент?

– У Торонто відбулося перше засідання Ради директорів новоствореної фундації „Kyiv Mohyla Foundation of America". До складу цієї Ради входять як співголови амбасадор Вільям Міллер і посол, колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк, професор Нортвестерн-університету Майкл Раднор, доктор Анна Мостович, президент Фундації Ігор Вислоцький та я. У засіданні взяв участь також один із дорадників Фундації посол України в Канаді Юрій Щербак. Відбулося дводенне обговорення стратегічних плянів діяльности Фундації, шляхів, якими можна залучити необхідні фонди для створення потужного ендавменту Національного університету „Києво-Могилянська академія", а також одержання ґрантів від американських фундацій. Особливо важливо, щоб цю українську ініціятиву підтримали відомі в американській науці та політиці діячі. Серед останніх я б ще назвав доктора Вільяма Ґлісона з Центру імені Вудро Вилсона, який три роки викладав у НаУКМА політологію (і до речі, вивчив у нас українську мову) та адвоката Бертранда Гардинґа. Сподіваюся, що українська громада також підримає цю надзвичайно важливу для Києво-Могилянської академії інституцію, що має реєстр федерального уряду як неприбуткова організація з правом відтягнення від податку. При цій нагоді хочу подякувати всім нашим добродійникам, які майже десять років підтримували академію своїми пожертвами через „Mohyla Academic Society". Низький уклін від професорів та студентів НаУКМА за щиру і щедру допомогу. Я глибоко переконаний, що зароблені вашою тяжкою працею гроші лягли в міцний підмурівок справді іншої України, такої, якій у ближче десятиліття здивується цілий світ. Вже майже дві з половиною тисячі випускників Академії пішли будувати ту нами вимріяну Україну. Особливу подяку я складаю професорові Івану Фізеру, паніЛіді Цайнінґер та д-рові Ларисі Онишкевич, які впродовж цих років невтомно працювали в українській громаді, збираючи кошти на відродження святині нашого народу. „Mohyla Academic Society" успішно виконала своє важливе призначення і припиняє своє існування. Її заступає „Kyiv Mohyla Foundation of America", перед якою постають надзвичайної ваги нові завдання, зумовлені роллю Києво-Могилянської академії в Україні і в світі.

– Чого академія вже досягнула за час своєї діяльности?

– За майже одинадцять років від першого дня відродження здійснено фантастичну працю. Києво-Могилянська академія є клясичним університетом (щоправда, аби відповідати всім европейським вимогам щодо такого типу вищої школи, нам ще належить створити медичний факультет; його відкриття планується років через п'ять). Сьогодні дві з половиною тисячі студентів НаУКМА освоюють бакалаврські, маґістерські й докторські програми на шести факультетах – гуманітарних наук (українська література і мова, філософія, історія, культурологія), соціяльних наук і соціяльних технологій (політологія, соціяльна праця, соціологія, журналістика), економічних наук (економічна теорія, фінанаси), інформатики (комп'ютерні науки), правничих наук (правознавство), природничих наук (екологія, біологія, фізика, хемія). Крім того, у нас успішно функціонують Києво-Могилянська бізнес-школа та Департамент доуніверситетського підготування. Наші випускники заслужили великий авторитет серед роботодавців. Їх „розхоплюють" різні інституції, корпорації, політичні структури, фірми, уряд, парламент. Це справді майбутня еліта нації.

Недавно мені закинули, що там, мовляв, спроможний зробити невеликий університет для цілого покоління українців, розчарованих у сучасній дійсності... Зробити НаУКМА спроможний і покликаний дуже багато. Бодай показавши цьому обдуреному поколінню, що можна чесно вступити до престижного навчального закладу і одержати освіту, не гіршу, ніж у кращих університетах світу. Крім того, вихований кілька тисяч справжніх українських сучасних лідерів, ми допоможемо кардинально змінити економічну, політичну і культурну ситуацію в Україні

– Для України досить актуальна проблема „втечі мізків". За свідченнями деяких джерел, у 2001 році понад 500 вчених віком до 35 років, у тому числі й стипендіяти Президента, опинились за кордоном.

– У цій проблемі винна насамперед держава. Чиновні мужі, передусім, повинні створити такі умови, аби люди могли розкрити свій талант. Ще на зорі відродження Києво-Могилянської академії один ректор мені сказав: „Ти вкрав моїх професорів!". А я просто запропонував їм кращі умови праці. Справді, з одного боку – це втрата для України, але з другого – набуток. Якась частина науковців, набувши досвіду та заробивши грошей, повертаються або повернуться. Врешті-решт, вони рятують себе як учених, рятують свої лабораторії, інститути. Яскравий приклад тут Юрій Глеба. Цей один з найвидатніших генетиків світу, директор інституту. Майже десятиліття відпрацював у Америці, нині трудиться в Німеччині. Зате його установа живе, вчені його інституту мають працю, зростають як науковці. Якщо Україна лишається в серці, людина все щось зробить для своєї батьківщини, де б вона не жила.

– У зв'язку з демографічною ситуацією, університети в Україні вже змагаються за абітурієнта. В ряді країн це питання частково вирішується за рахунок залучення чужоземних студентів. Як ви бачите цю проблему?

-Так, в Україні за кілька років вибухне криза у сфері вищої освіти. Вона буде зумовлена насамперед медичними, соціяльними і психологічними наслідками Чорнобиля, але також і загальноєвропейськими демографічними проблемами. У нас це загостриться ще й у зв'язку з тим, що за останні роки створено багато вищих навчальних закладів. І для всіх просто не вистачатиме студентів. Отож переможуть найсильніші. Тобто є єдиний шлях вистояти – якість навчальних послуг, якість підготування сучасного фахівця. І все ж закордонних студентів не має бути більше 8-10 відсотків. Інакше розмивається сама структура національного навчального закладу, його місія. І такий заклад, повірте, дуже скоро стане нецікавим і для закордонних студентів. Якби ми задовольняли прохання абітурієнтів, скажімо, тільки з Пакистану та Нігерії (які готові вчитися в НаУКМА за досить великі гроші), то ми вже сьогодні мали б таких студентів більше, ніж українських. Проте для нас українськість Києво-Могилянської академії – це не лише мова викладання, але й адресованість нашої діяльности, тобто питання – для кого ми покликані готувати фахівців? Відповідь (як і в питанні про мову викладання) однозначна – для України.

Ми значно більше уваги приділяємо нашим літнім школам, які будуємо цікаво і змістовно. Чимало молодих людей з Америки та Европи вже брали участь у них. До речі, тим, хто цікавиться ними, інформацію можна дістати за телефоном (044) 238-2861 або за електронною адресою: lari@ukma.kiev.ua

– Що, на Ваш погляд, несе зі собою ґльобалізація, зокрема в ділянці освіти?

– Можна бідкатися з цього приводу чи радіти, але змінити рух історії ще нікому не вдавалося. Разом з тим, думаю, що людство рано чи пізно почне цінувати насамперед тонкощі духовного спілкування в індивідуальному житті та неповторні особливості кожної нації в ґлобальному масштабі – на противагу стереотипній комунікації та ґльобалізованим абстракціям. Що стосується освіти, то вона завжди є консервативною і повинна такою лишатися, бо її найважливіше завдання – зберегти і передати наступним поколінням не тільки інформаційний потенціал, але й духовні цінності, нагромаджені людством протягом тисячоліть.

–Чим пояснити, що у Вашому університеті молодь активніше обирає не „ринкові", а гуманітарні спеціяльності?

– Ні, обирає і „ринкові" – право, фінанси, економіку, інформатику. Але мене тішить, що не зменшується, а навіть зростає потяг до гуманітарних професій. На історію цього року припадало 6.2 особи на одне місце, на культурологію – 8.95, на українську літературу – 8.25, на філософію – 6.6.

В умовах сучасної України, коли в останні роки відбувався відхід від національних цінностей, коли заохочувалися сірість і вислужливість, коли процвітали лицемірство і цинізм, непросто лишатися на позиціях вірности ідеалам просвітництва та гуманізму, ідеалам пошуку істини, ідеалам демократії. Я горджуся тим, що НаУКМА ніколи не зрадила собі, не пішла на поклин до власть імущих і до „казнокрадущих".

Ми відстояли свій ідеал університету, створивши живу атмосферу, в якій молода людина обов'язково відчує свій талант, збагне схильність (за Сковородою – „сродність") своєї душі до певного способу життя і до загальнолюдських цінностей.

За додатковими інформаціями про Києво-Могилянську академію або фундацію в Америці просимо звертатися на адресу: Kyiv Mohyla Foundation of America P.O.Box 46009 Chicago, IL 60646-0009, тел.: (773) 685-1828, факс: (773) 794-1654, вебсайт: www.kmfoundation.com

ПОСТАТІ

Перша ластівка

Київський часопис „Слово Просвіти“ вмістив в числі від 9-15 серпня нарис про Оксану Смішкевич-Кузьмак, з Нью-Джерзі. Передруковуємо з дозволу і з деякими скороченнями.

Літак набирав висоту... Хмаросяги Нью-Йорку ще виднілися у вікні, а серце Оксани Смішкевич вже було на Галичині... Вона добре пам'ятає, як її батьки, заможні, бо працьовиті люди під час Другої світової війни залишали Україну, рятуючись від більшовицького терору. Вона пам'ятає таборове життя українців, де нація проявила свій невичерпний життєвий потенціял, створюючи шкільництво, літературу, розвиваючи громадське життя. Саме тоді формувалася її національна свідомість, розуміння того, що вона – українка. Потім був довгий шлях через океан, до Сполучених Штатів Америки.

Тут Оксана Смішкевич навчалася у школі Сестер-Василіянок, потім здобувала фах хеміка в університеті. Після закінчення працювала у бібліотеках хемічного і біологічного спрямування. Керівництво знало, що Оксана Смішкевич добре володіє українською і російською мовами, тому, коли у 60-их роках почалася відлига в СРСР, вона була залучена до налагодження перших контактів між Радянським Союзом і США. Оксані Смішкевич запропонували поїхати до СРСР перекладачем. Вона погодилася...

Євген Сверстюк (правозахисник і член Гельсінської спілки) назвав Оксану Смішкевич першою ластівкою, яка подолала „залізну завісу“, аби стати першим вісником весни у країні, покритій незримим і холодним снігом терору, заборон, таборів...

В Україні вона зустріла людей, які прагнули свободи, шукали її, але водночас відчули відсутність внутрішньої свободи, якусь майже генетичну пристосованість до тоталітарних умов. Тут чекали не стільки виставки технічної літератури, скільки візити іншої культури, свіжого подиху свободи зі Заходу... І вже з першого для серед української інтелігенції ходили чутки: „Ви бачили, ви чули Оксану Смішкевич?“ Її знали всі, хто відвідав виставку, а приходили сюди не тільки ті, хто цікавився технічними досягненнями Заходу, а всі мислячі люди. Українська інтелігенція відчула й зрозуміла, що Оксана Смішкевич – своя, рідна... Про неї відразу сказали: „Вона – наша!“ Молодь йшла подивитися не стільки на технічну літературу, скільки на Оксану, аби щось почути.

Євген Сверстюк запевняє, що вона сама була своєрідною виставкою для української тогочасної молоді. Сюди приходили мислителі й діячі, яких називаємо шістдесятниками, – Євген Сверстюк, Іван Дзюба та інші. Треба було бути обережними, адже всюдисущі агенти КДБ ні на хвилину не залишали американський персонал виставки без нагляду. Вона ж охоче спілкувалася з усіма. Євген Сверстюк підійшов до неї і представився. Оксана охоче погодилася на зустріч. Увечері вони ходили парком. Оксана спритала Євгена:

– Чому так пізно прийшов?

– Щоб не стежили...

Він боявся, аби не зашкодити їй... Він розумів, що вона – єдина і дуже тонесенька ниточка, яка єднає українських дисидентів зі Заходом. Якби Оксану Смішкевич побачили тоді з Євгеном Сверстюком, невідомо, як склалася б її доля... Він запропонував їй перевезти за океан твори дисидентів і вона погодилась.

Наступної зустрічі Євген Сверстюк приніс Оксані Смішкевич збірку творів Василя Симоненка „Берег надій“, статті, промови українських дисидентів, зокрема свою -на вечорі Симоненка в медичному інституті, після смерти поета. Також передав виступ Івана Світличного, свою статтю про Тараса Шевченка, яку тоді в Україні надрукувати було неможливо, статті Івана Дзюби, вірші молодих на той час поетів Івана Драча, Миколи Вінграновського.

Професор Ратгерського університету в Нью-Джерзі Тарас Гунчак у своїх (ще не друкованих) мемуарах пише, що на перший погляд Оксана Смішкевич видавалася політично незаанґажованою панею, яка приїздила в СРСР із виставкою технічної літератури, а насправді вона була кур'єркою українського самвидаву. Євген Сверстюк та його друзі-однодумці дивилися на неї, як на людину, що відчуває себе вільною, бо не має страху в душі. Вони й не гадали, що зустрінуться знову через багато років, після проголошення незалежности України, як старі й добрі друзі.

Література, що потрапляла на Захід завдяки Оксані Смішкевич, підтверджує Тарас Гунчак, викликала позитивну реакцію не тільки української діяспори. Західні інтелектуали відкривали для себе зовсім нову націю. Адже Україна була своєрідною „терра інкогніта“ (невідома земля) для багатьох людей у світі.

Зустрічі Оксани Смішкевич все ж таки не минули безслідно для КДБ. У Москві вона мала неприємні розмови зі службовцями КДБ і навіть з американським представництвом. На щастя, її випустили з СРСР, і вона полетіла за океан, понісши з собою правдиву інформацію про Україну.

У США Оксана зустріла свою долю – Любомира Кузьмака, родина якого також приїхала з України. Їх поєднало так багато – спогади про Україну, любов до рідної землі й, безперечно, щире кохання... Вони одружилися й донині нерозлучно живуть у Чатгемі, що недалеко від Нью-Йорку. У них народилася чудова донька – Роксоляна Кузьмак. За фахом вона – економіст, працює в „Дойче-банку“ у Нью-Йорку.

Любомир Кузьмак у США оволодів професією лікаря, став відомим і шанованим фахівцем. Слава про нього, як про талановитого хірурга, відкривача кількох нових методів лікування, швидко розійшлася, він відкрив власну клініку, де багато людей, які не могли сплатити за лікування, отримували його безкоштовно.

Оксана Смішкевич-Кузьмак в 70-их роках

Коли Тарас Гунчак розпочав підготовку до видання збірки „Тисяча років української суспільно-політичної думки“, Оксана Смішкевич-Кузьмак стала однією з тих небагатьох людей, хто відразу зрозумів значимість цього проєкту для України. Завдяки фінансовій підтримці Оксани Смішкевич-Кузьмак, Любомира Кузьмака і Роксоляни Кузьмак видання побачило світ у Києві наприкінці 2001 року. За внесок у розвиток зв'язків між Україною і світом Оксані Смішкевич-Кузьмак у березні 2002 року було вручено нагороду товариства „Україна–Світ“, яке очолює Іван Драч.

Оксана Смішкевич-Кузьмак, як завжди, сповнена світла, яке зігріває тих, хто поряд із нею.

Оксана Сліпушко

Як в Україні створювали стереотип еміґранта-ворога

Читач В. В. надіслав до „Свободи“ кілька примірників газети „Вісті з України“ за 1961 рік, яку видавало Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном. Це був перший рік видання цієї газети. З її публікацій добре видно, як комуністичний режим намагався створити в Україні уявлення про українських еміґрантів як про ворогів народу.

Народний художник СССР Василь Касіян, наприклад, в статті „Жалюгідна спроба“ (ч. 16) висміяв виставку творів 77 художників, яка відбулася в Дітройті 24 вересня – 2 жовтня 1960 року. Автор підкреслював , що ті художники передовсім є членами націоналістичних організацій (це звучало осудливо), які відірвалися від народу і нехтують його інтересами. Василь Касіян зневажливо відгукнувся про твори Сергія Литвиненка, Михайла Дмитренка, Мирона Левицького та інших, які „не мають нічого спільного з Україною“. Особливо дісталося О. Архипенкові, котрий насмілився виставити зображення „затаврованого Шевченком гетьмана Мазепи та підручного кривавого ката Оберлендера – Бандери, який проливав українську кров, допомагаючи гітлерівцям“. Згадав автор і художників-„бойчукістів“, які „намагалися оживити мертві, закостенілі догми візантійського монументального живопису“. Художники на еміґрації, писав В. Касіян, „одірвані від рідної землі, дихають чужим повітрям“. Їхні твори – „усе це настільки старе, консервативне і безлике, що не тільки український, а й жоден (*так у статті* – **Л.Х.**) інший народ відмовиться від такої продукції, не захоче визнати її своєю“. Автор протиставляв цим мистцям живопис радянської України, який „високо підносить прапор українського радянського мистецтва, соціялістичного змістом і національного формою“.

У числі 61 була опублікована „Сповідь мого життя. Розповідь колишнього священика І. Андрощука“, який „вірою і правдою ще з молодих років почав служити неіснуючому, міфічному богові, а під час Великої Вітчизняної війни став поплічником вбивць, грабіжників, волоцюг, що насмілилися називати себе українською повстанською армією“.

Перехід священика до УПА благословив Архиєпископ Іларіон (проф. Огієнко) – „переконаний буржуазний націоналіст і завзятий прогітлерівець“. У великій розміром „сповіді“ автор не шкодував образливих слів на адресу своїх недавніх підопічних, з якими він йшов „по слизькій, крученій, як змій, по юдиній стежці“, намагаючись „розтлити уми віруючих“. Від 1943 року він „поєднав релігію з розбоєм, перебуваючи у ватазі цієї клишоногої армії черетяної держави“. „Але трудящі, писав Іван Андрощук, швидко звели рахунки з найлютішими ворогами українського народу – буржуазними націоналістами“, тому й він вирішив зректися священичого сану.

Подібні статті систематично друкували „Вісті з України“ і тепер (як і тоді) на них може й не варто зважати, знаючи, хто не тільки інспірував, а й готував усю писанину. Проте таке читання дає нагоду ще раз переконатися у тому, як багато було зроблено в Україні впродовж тривалого часу, щоб насадити серед населення уявлення про українців в еміґрації як про лютих ворогів народу, безталанних недоумків, зрадників і нікчем. Нелегко відновити правду у свідомості людей, отруєній брехнею.

Л. Хмельковський

Пам'яті видатного мистця

27 вересня минає 10 років від смерти відомого в Україні та діяспорі мистця Михайла Мороза

Михайло Мороз

Одним з найвидатніших наших мистців є Михайло Мороз, пов'язаний з Коломиєю тільки великим сантиментом, хоч походить з Галицького Поділля. Проте він довший час проживав і творив у Космачі на Гуцульщині, що адміністративно, тобто механічно належала до Коломийської округи.

Михайло Мороз народився в 1904 році в селі Пліхові на Бережанщині, в селянській родині. В 1923 вступив до мистецької школи О. Новаківського у Львові і навчався в ній до 1928 року. Був одним з найбільш улюблених учнів Новаківського, спочатку сприйняв його стиль – постімпресіонізм і щорічно їздив з ним на мистецькі екскурсії до Космача. Брав участь у всіх майже виставках учнів школи О. Новаківського, між ними і в Коломиї, коли виставку влаштовано в 1931 році в залях Народного дому. Із своїм вчителем Мороз тримав тісні зв'язки аж до його смерти, з ним теж їздив до Італії.

Як талановитий пейзажист, Михайло Мороз виявився вже у „Виставці студій" школи О. Новаківського у Львові в 1926 році. Крім його етюдів гуцулів і гуцулок, глядачі звертали особливу увагу на цикл водоспадів („Водоспад Пруту в Яремчі" і т. п.), види на Чорногору, на пейзаж „Річка Пістинька" та низку інших пейзажів з Карпат. На стипендію Митрополита Андрея Шептицького, Михайло Мороз поїхав до Парижу й удосконалював малярський талант в Академії мистецтва й промислу, в проф. Мань. Вернувшись на рідні землі, М. Мороз жив і творив у Львові й брав участь своїми творами в багатьох виставках. Ще в 1931 році брав участь у виставці УТПМ у Львові, від 1932 року у виставках РУБ – мистецького об'єднання, що гуртувало кол. учнів школи Новаківського, у виставках АНУМ та в Ретроспективній виставці українського мистецтва у Львові в 1935 році. В часі першої большевицької окупації Михайло Мороз, проживаючи в Космачі, брав участь своїми творами в Києві та в Москві.

Після втечі московсько-большевицьких зайдів зі західньоукраїнських земель, коли у Львові постала Спілка українських образотворчих мистців, М. Мороз чарував глядачів на виставках Спілки передусім творами на гуцульські теми, як „Водохрищі", „Весна", „Ріка", „Розтоп", „Гора Брусний", „Довбушівські звори", „Опустіла оселя", „Присмерк", „Церква", „Космач", „Село", „Річка", „Ранок" тощо. Зокрема під кольористичним аспектом і настроєм його незрівняні композиції: „Лісова пісня", „Вечірня дума", „Тужна пісня", „Гуцульські орли", „Гуцульське весілля" й композиційні портрети „Гуцулка Параска", „Синя чічка" та „Княгиня". На всю ширінь свого малярського таланту, зокрема в пейзажі, М. Мороз виявився на скитальщині в Німеччині, коли в Мюнхені постала УСОМ і мистець став одним з перших і найактивніших членів. Брав участь у всіх виставках УСОМу із тих часів походять його твори „Хімзе", „Перед бурею", „Весна", „Каштани", „Гірський пейзаж", „Кенігзе", „Кітловина Інну", „Вечір над Інною", „Над тихим потоком" та низка інших пейзажів з Баварії, а з портретів найвартісніший „Моя дружина".

Коли Михайло Мороз протягом десятиріч уважав ментором для своєї творчости О. Новаківського, шукаючи своєї індивідуальної мистецької мови, він щораз більше віддалявся від свого вчителя. Це яскраво виявилося на скитальщині в 1945–1949 рр. Хоч він в основі імпресіоніст, його твори вже позначені виразною самобутністю, зокрема в кольориті. Він створив своєрідну кольористичну симфонію, тому слід М. Мороза розглядати як поета кольору.

В 1949 році він емігрував до Америки, осів у Нью-Йорку й відтоді почався новий, останній етап його творчости. Незважаючи на матеріялістичні будні, М. Мороз фанатично віддається мистецькій творчості, наче священодіє. Його пейзажі з цього етапу: „Ріка Езоп", „Захід сонця", „Осінь", „Потік", „Водоспад з Канади", „Ранок", „Весна", „Церква в Гантері", цикл пейзажів з Кетскільських гір, 50 пейзажів з околиць Риму, коли мистець перебував більш року в Патріярха Йосифа, – це неоцінені перлини не тільки українського, але й европейського та американського мистецтва Мороз „вийшов з української школи імпресіоністів та досягнув свого індивідуального стилю й виразу, особливо в галузі краєвиду", писав В. Січинський.

Проте всупереч загальній опінії, яка уважає Михайла Мороза виключно пейзажистом, що „вивів український кольоритно-симфонізований пейзаж на світову арену" (М. Осінчук), він теж визначний портретист, навіть таким себе уважає. Крім портретів Митрополита Андрея, Патріярха Йосипа, єпископів Коциловського й Нярадія, отамана Н. Гірняка, през. С. Витвицького, портретів колишніх УСС-ів (Ганна Дмитерко), М. Мороз створив низку портретів своєї родини – дружини Ірини, сина Ігоря, „Портрет матері", „Автопортрет" тощо. Портрети українських письменників, журналістів, музик та сценічних акторів – разом виконав біля 200 портретів. Вони мають і матимуть постійну вартість не тільки прикметами своєрідного імпресіонізму в кольорах та вірною передачею зовнішности портретованих, але й глибоким психологізмом.

Творча продуктивність Михайла Мороза гідна подиву, і його творчий доробок налічує коло три тисячі творів, отже – колосальний вклад у скарбницю нашого мистецтва. Його твори розсіяні майже по всьому світі – безліч їх залишилося в Україні, Московщині, Польщі, Німеччині та в Італії, зокрема в Римі – в Українському музеї, в „Кімнаті Мороза" Патріярха Йосифа та в різних місцевостях Америки. М. Мороз – стихійний талант, і його визнали за одного з найкращих малярів-кольористів, зокрема пейзажистів европейської міри, не тільки українські критики, але й чужинецькі – німецькі, італійські, американські та інші.

Іван Кейван

(Збірник „Коломийщина")

Михайло Мороз. „Космач".

НОВІ ВИДАННЯ

Чудовий подарунок для дітей

„Пригоди у сірій давнині"

Ще одна чудова повість-казка побачила світ і знайшла свій шлях до юного читача в Україні – „Пригоди у сірій давнині".

Попрацювавши 30 літ в Україні вчителькою, я прочитала не одну сотню книжок для дітей, але зміст цієї мене захопив і вразив до глибини душі.

Цю історію для дітей могла написати людина, котра безмежно любила свій край і свій народ, непохитно вірила в перемогу добра над злом. Цю чудову історію про давніх українців написав колишній вчитель Михайло Гуміняк – вчитель з покликання, вчитель котрий розуміє дитячі душі, знає, на прикладі яких героїв треба виховувати патріотів своєї Батьківщини, вчити розрізняти добро і зло. Цінувати дружбу і вірність між людьми.

Дочки автора, Іра М'якуш і Наталя Гуміняк, з допомогою сестер Алли і Світлани Сіморів, котрі живуть на Тернопільщині, знайшли ілюстратора і видавця, а відтак весь тираж ними ж оплаченого видання безкоштовно передали дітям Тернопільської области.

Невдовзі вони одержали багато листів-подяк, відгуків дітей і вчителів на прочитані ними „Пригоди у сірій давнині".

Серед них – лист з управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації. Ось декілька рядків з нього: *„... Тішить серце думка, що була така людина за далеким океаном, яка змогла у формі казки описати історію нашої рідної України, бо ця дивовижна історія є актуальною і повчальною для нашої підростаючої молоді. Цю цікаву книгу ми розповсюдили по всіх школах-інтернатах Тернопільської области. Їх у нас налічується 14, там навчаються 2.9 тис. дітей – інваліди, діти сироти з обмеженими можливостями... Педагоги були вражені популярністю книги серед дітей".*

Щирої вдячности заслуговують Наталя Гуміняк та Ірена М'якуш за їхній дарунок дітям Тернопільщини. Кращого пам'ятника їхньому татові, Михайлові Гуміняков, не зведе жоден архітектор. Його мрія здійснилась – благодатне зерно впало в родючу рідну землю.

Цю книжечку із великим задоволенням і користю прочитають мільйони юних читачів в Україні. Вона варта того, щоб її прочитала кожна українська дитина й тут.

Орися Коляса

У справі придбання книжки Михайла Гуміняка „Пригоди у сірій давнині" можна звертатися до Ірини М'якуш (312) 942-9449 або Наталі Гуміняк (312) 243-9396.

Книжки, надіслані до „Свободи"

Богдан Савка. „Забути не маємо права", видання друге доповнене. Пропонована читачам книжка є першою спробою відтворити славні героїчні сторінки титанічної праці і боротьби учасників підпілля ОУН-УПА та їх симпатиків на терені колишнього Копиченецького повіту за відродження Української держави. Дослідженням охоплено події більш як тридцятирічного періоду – з початку 20-их і до 50-их років. В основу написання книжки взято архівні матеріяли Тернопільських управлінь СБУ та внутрішніх справ, обласного державного архіву, свідчення учасників збройного підпілля їх рідних та близьких. Друк Тов. „Джура", Тернопіль 2000 року.

* * *

Роман Кухар. „Буття в літературі", розвідки, статті, записки. Книга розвідок, статтей та роздумів 60-90-их років є цілісною і сміливою спробою осмислити феномен української нації у кризовій ситуації XX ст. Першочергову увагу приділено естетичній проблемі „вічних критеріїв", гуманістичній ідейності, правдивості і глибини відображення життя, в творчості Г. Квітки-Основ'яненка, М. Шашкевича, М. Гоголя, І. Франка, Лесі Українки, Л. Мосендза та інших. Подано літературні портрети Василя Пачовського, Докії Гуменної, Степана Любомирського, Василя Гайдарівського, Анатоля Галана, Володимира Радзикевича, Зенона Тарнавського, Василя Стуса, Івана Світличного. Редакція часопису „Народознавство", Київ 2002 року.

* * *

Микола Бойчук. „За свій рідний край", спогади учасника визвольних змагань за волю України в роки Другої світової війни. Літературний запис Святослава Левицького. Видавництво „Нова Зоря", Івано-Франківськ 2002 року.

* * *

Осип Мороз і Юрій Саєнко. „Час інтелекту: сукупний український розум". У монографії докторів економічних наук розкривається актуальність консолідації інтелекту нації як рушія поступу нації, перетворення національного інтелектуального потенціялу в практичну творчу силу побудови модерної української нації. Книжка розрахована на широкий загал читачів. Видавничий дім „Панорама", Львів, 2002 рік.

* * *

Степан Ярмусь. „Та не однаково мені..." Україна очима канадського українця. Ця книга відомого церковного, громадського діяча і вченого з Канади продовжує серію його попередніх видань, присвячених аналізі української дійсности в контексті побаченого і пережитого від чергових відвидин „країни своїх батьків". Розповідь читається з неослабленою увагою, бо позначена авторською щирістю, небайдужістю, вболіванням за всі ті складні й неоднозначні процеси, які відбуваються в Україні на шляху ствердження її незалежности й демократичности. „Наша культура", Київ – Вініпеґ, 2001 рік.

* * *

Львівський історичний музей, Львівське відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського Національної академії наук України. „Перша Українська дивізія Української Національної Армії: історія створення та національно-політичне значення". Матеріяли науково-практичної конференції – доповіді та повідомлення. Виступи та повідомлення, виголошені у Львові 21-22 вересня 2000 року з нагоди 50-річчя створення Братства колишніх вояків 1 УД УНА. Видавництво „Новий час" Львів, 2002 року.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", СЕРПЕНЬ 2002 р.

100 дол.	Піколицький Ярослав	Ла Джола, Каліф.
	Українська православна катедра св. Володимира	Чикаго, Іл.
55	Сосі Уляна і Іван	Сан Антоніо, Текс.
50	Банах Меланія	Вудбрідж, Н.Дж.
	Прончик Степанія в пам'ять Зенона Снилика	Асторія, Н.Й.
45.50	св. п. Дорожинська Ірина	Вудсайд, Н.Й.
45	Гайманович Ярослав	Монреаль, Кве. Канада
40	Шегедин Тарас	Савт Ориндж, Н.Дж.
35	Легкий Ярослав	Емгерстбурґ, Онт. Канада
30	Ґой Олена	Нью-Йорк, Н.Й.
25	Кларк Зірка	Блумфілд Гілс, Миш.
	Король Дмитро	Ошава, Онт. Канада
	Ломага Мирослав	Ветерсфілд, Кон.
	Пундій Павло	Чикаго, Іл.
	Салдит Оксана в пам'ять Левка Василика	Емгерст, Н.Й.
	Сєрант Іван	Нью-Йорк, Н.Й.
	Винар Любомир	Равіна, Огайо
20	Каліновський Олександер	Фредріксбурґ, Ва.
	Кузик Дарія	Трентон, Н.Дж.
	Мосійчук Аскольд	Сілвер Спрінґ, Мд.
	Шесюк Володимир	Ґарден Сиґі, Миш.
	Ткачук Роман-Ілля	Давнерс Ґров, Іл.
15	Бохни Ольга і Михайло	Філядельфія, Па.
	Гладкий Микола	Лейдісмит, Віск.
	Коновал Олексій	Арлінґтон Гтс., Іл.
	Мартиненко Михайло	Трентон, Н;Дж.
	Похмурський Богдан	Норт Порт, Фла.
	Прус Петро	Філядельфія, Па.
	Шпук Катерина	Морис, Іл.
	Стебельська Лідія	Йонкерс, Н.Й.
	Тенюх Яким	Вайт Плейнс, Н.Г.
	Трощук Віра	Чикаго, Іл.
10	Балей Петро	Лас Веґас, Нев.

10 дол.	Борис Іван	Кергонскон, Н.Й.
	Хома Василь	Бікон, Н.Й.
	Хома Богдан	Рочестер, Н.Й.
	Досій Дмитро	Флашинг, Миш.
	Ґромов Ала	Ютика, Н.Й.
	Якубовська Маріяна	Бафало, Н.Й.
	Януш Володимир	Філядельфія, Па.
	Кмйотик Микола	Парма, Огайо
	Копистянський Ярослав	Іст Норт Порт, Н.Й.
	Кулинич Євген	Віляс, Н. Дж.
	Легенька Марія	Вісконсин Делс, Віск.
	Лук Ольга	Такома Парк, Мд.
	Мац Роман	Бетлегем, Па.
	Небошинський Ф.	Самерсет, Н.Дж.
	Очеретко Дж.	Нью-Йорк, Н.Й.
	Панін Михайло	Трентон, Н. Дж.
	Пастушок Василь	Сватмор, Па.
	Павлів Сергій	Лейквуд, Н.Дж.
	Сенечко Лев	Чикаго, Іл.
	Сітко Василь	Вест Ст. Пол, Мін.
	Сингаївський Іван	Мінеаполіс, Мін.
	Шумська Марія	Філядельфія, Па.
	Ткач Степанія	Монро Твп. Н.Дж.
	Трусевич Богдан	Чикаго, Іл.
	Змиї Наталія і Євген	Шорт Гілс, Н.Дж.
5	Бадинський Йосиф	Фінікс, Аріз.
	Барабаш Василій	Нью-Йорк, Н.Й.
	Бережницька Оксана	Бафало, Н.Й.
	Борачок Ярослава	Бафало, Н.Й.
	Бордин Микола	Флосмур, Іл.
	Брикович Л.	Монреаль, Кве. Канада
	Чорненький Володимир	Фінікс, Аріз.
	Дебраун Людмила	Голивуд, Фла.
	Дейчаківський Орест	Белтсвіл, Мд.
	Діберт А.	Монтерей, Каліф.
	Дурбак Марія	Клерендон Гілс, Іл.
	Фусяк Анна	Джерзі Сиґі, Н.Дж.

5 дол.	Филипович Нестор	Чикаго, Іл.
	Ґаліч Віталій	Бенсон, Аріз.
	Ґарас А.	Бетлегем, Па.
	Головацький Осип	Тамарак, Фла.
	Іленко Іван	Риджвуд, Н.Й.
	Карач Марія	Марлтон, Н.Дж.
	Коренецький Олександер	Віла Парк, Іл.
	Кичун Богдан	Парма, Огайо
	Левицький Адріян	Гантинґдон VY Па.
	Лиса Наталія	Ґлен Милс, Па.
	Лоґуш М.	Роксборо, Кве. Канада
	Луцишин Мирон	Фінікс, Аріз.
	Місьонґ Наталія	Лівонія, Миш.
	Муховський Ростислав	Донецьк, Україна
	Микита Роман	Кліфтон, Н.Дж.
	Нашганський Володимир	Норт Порт, Фла.
	Панченко М.	Осінінґ, Н.Й.
	Папіж Олена	Ворен, Миш.
	Пересада Михаліна	Балтимор, Мд.
	Романчук Михайло	Ст. Пітерсбурґ, Фла.
	Слота Степан	Коледж Парк, Мд.
	Станчак Іван	Вест Роксбурі, Ма.
	Танський Михайло	Тусон, Аріз.
	Теплий Степан	Нью Тріполі, Па.
	Весоловський Олег	Чикаго, Іл.
	Вінярський Володимир	Ветерсфілд, Кон.
	Винники Віра і Остап	Йонкерс, Н.Й.
	Ягла Василь	Ґотборо, Па.
3	Ковалик Софія	Бетлегем, Па.

Разом **1,438.50 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

Стратинська друкарня була однією з перших в Україні

14 липня я побував на святі мого сусіднього села Стратина, на Рогатинщині. До Першої світової війни воно було містом з усіми правами і привілеями. В роки війни російська армія спалила село, але люди його відбудували. Розташоване село серед великих лісів. Від часу, коли Стратин був княжим містом, залишились рештки оборонних валів. Давні будови були з дерева, якого Стратин і околиці мають багато і досі.

У XV-XVI ст. власником посілостей у Стратині був знаний рід Балабанів, з яких українська Церква мала кількох єпископів у XVII столітті і вчених. Єпископ Гедеон Балабан заснував у 1602 році друкарню в посілості свого небожа Федора Балабана. В тому часі друкарня не була лише технічним закладом, в якому друкувались книги. То був гурт людей, учених, які писали або перекладали твори, готували їх до друку або писали гарні вступи до них. Деякі написав сам єпископ Балабан. Дбали про орнаментику твору і проєктували ініціяли до поодиноких глав чи розділів, заставки і кінцівки, які були мистецькими тематичними творами. Сьогодні таку друкарню назвали б видавництвом, яке включало б письменників, перекладачів, друкарів і передплатників видрукуваних творів. У Стратині появилась в 1604 році друком перша літургічна книга „Служебник", 1606 року – „Требник", а згодом – „Хіротонія", правдоподібно теж „Учительноє Євангеліє".

В 1618 році стратинську друкарню перенесли до Києво-Печерської Лаври. Першу техніку друкування з застосуванням рухомих черенків винайшов на Заході Іван Ґутенберґ у 1438 році. У Львові Іван Федорів почав друк в 1590 році. Стратинська друкарня була однією з перших в Україні на початку XVII століття і співпрацювала з друкарнею в Крилосі біля Галича.

В Стратині працював славний учений Памва Беринда. Завдяки друкарні Стратин став славним містом і міг стати таким вогнищем науки, як Острог, коли б друкарня залишилась у місті.

Славі і гордості колишнього міста Стратина було присвячено 400-ліття тієї друкарні. Свято організували добрі нащадки великих прадідів, які поєднали творчі сили Стратина, Рогатина, Львова і Києва. Серед гостей були представники влади Рогатина, вчені зі Львова і Києва.

Святкування почалися Літургією в місцевій церкві, по якій усі зібралися на близькій площі Шевченка біля пам'ятника-хреста на честь цієї історичної події. Місцеві священики оо. М. Яричівський, П. Соколовський та о. Іван Музичка з Риму відслужили Молебень Хресту Господньому, з відкриттям і благословенням пам'ятника. Потім відбулась конференція з науковими доповідями і концертом місцевих художних гуртків і тріо професійних співачок зі Львова.

Учителька Ганна Федірко розповіла історію стратинської друкарні, з жалем сказала, що в Стратині немає відомостей, в якому місці була друкарня. Письменник зі Львова, рогатинець Роман Коритко розповівk про родину Балабанів. Виступали науковці зі Львова проф. Степан Гелей і доктор історичних наук Ярослав Малик, проф. С. Кузик, науковий співробітник НАН України Василь Лаба, доцент Академії друкарства Петро Когут, Марія Марунчак і Ірина Макогін з органів влади. Українська пошта видала поштовий конверт художниці Олени Попкової в пам'ять ювілею друкарні.

Після промов мішаний хор співав щиро зі запалом. Закінчилося свято обідом, на якому і я розповів про свою „зустріч" зі стратинським „Требником" у Римі, в 1950 році, у бібліотеці Орієнтального Папського інституту. Побачив я його назву з містом походження і датою в картотечному каталозі і негайно попросив подати той примірник.

Книга була в чорній обкладинці пізнішого часу, без кількох перших карток, бо той „Требник" вживали може й сто років, поки він опинився в якійсь церковній комірчині і зберігся щасливо до XX століття.

Я обережно обертав його в руках, гортав картки зі знаками вживання. Непрошена сльоза впала на обкладинку, яку я притьмом, з моєю бібліофільською теплотою, стер. Не тому, що „Требник" – літургічна книга, не тому, що було йому тоді 350 років, а тому, що він – зі Стратина, мого сусіднього містечка.

о. Іван Музичка,
Рим, Італія

Коротко про новини культури

Президент України Леонід Кучма 10 вересня вдостоїв Державної нагороди України імені Олександра Довженка 2002 року режисерка Кіру Муратову – за вагомий внесок у розвиток вітчизняного кіномистецтва.

Народна артистка України Кіра Муратова, працюючи на Одеській кіностудії, створила ряд фільмів, показ яких був заборонений в часі комуністичного режиму, зокрема її фільм „Короткі зустрічі" прийшов до глядача лише через 20 років, а фільм „Довгі проводи" вийшов через 16 років.

* * *

За культурною програмою „Японська осінь 2002 в Україні" з приводу 10-ої річниці встановлення дипломатичних відносин між Японією і Україною, в столиці та інших містах України відбулися імпрези, які познайомили населення з культурою Японії.

У Києві, в Музеї Богдана і Варвари Ханенків (західньоевропейського мистецтва), 8 вересня виступив аматорський чоловічий хор випускників Кіотського університету, одного з найпрестижніших в країні. Співаки-підприємці продемонстрували знання української мови.

Посольство Японії в Україні запросило на концерт також Такесі Ііду, буддиста, який виконав на одному з найстаріших інструментів, що віддалено нагадує флейту, декілька духовних композицій.

Бамбукова флейта потрапила в Японію з Китаю 1300 років тому. Такесі придбав її понад 40 років тому.

УНІАН

8–9 жовтня: конференція „Історія України очима діяспори"

Одеська державна наукова бібліотека ім. Максима Горького 8–9 жовтня проводить міжнародну науково-практичну конференцію „Історія України очима діяспори". На конференції будуть обговорені теми: науково-дослідницька діяльність українців Канади у створенні Канадсько-українських бібліотечних центрів в Україні; історія Української Народної Республіки (персоналії державних діячів) в дзеркалі зарубіжної літератури; українська книга в світі; відображення тернистого шляху українського мовознавства в літературі діяспори; духовність українського народу та інші.

Заявки на участь у конференції слід надіслати в організаційний комітет за адресою: Одеська державна наукова бібліотека імені М. Горького, вул. Пастера, 13, Одеса 65026, Україна. Факс: (0482) 23-10-72; 23-11-85. Е-пошта: ognb@ognb.odessa.ua. Контактні телефони: (0482) 23-02-52 – Ольга Ботушанська; 23-11-85 – Людмила Саєнко; 23-21-97 – Марат Тетенко; 23-10-70 – Анна Єфімова.

Організаційний комітет

СПОРТ

Теніс

Американський тенісист Піт Сампрас здобув перемогу у відкритому чемпіонаті США. 8 вересня у фінальному матчі він обіграв свого співвітчизника Андре Агасі. Сампрас став чемпіоном США уп'яте. Проте його нинішня перемога вважається сенсаційною, тому що Сампрас, якому зараз 31 рік, уже більше двох років не вигравав жодного турніру. У цьомуж чемпіонаті серед жінок першість здобула Серіна Віліямс, перемігши свою сестру Вінус Віліямс.

Шахи

У шаховій суперзустрічі збірної Росії та „зірок іншого світу" українець Василь Іванчук у першій партії 8 вересня отримав перемогу з рахунком 1:0 над титулованим росіянином Гаррі Каспаровим. У своїй другій партії львів'янин зіграв внічию ще з одним ґрандом російської команди – В. Крамником. Чемпіон плянети за версією ФІДЕ Руслан Пономарьов двічі зіграв внічию з Рублевським та Мотильовим. Після двох турів збірна світу веде у рахунку 11,5 – 8,5.

Футбол

7 вересня в Европі відбулися перші ігри відбіркового турніру до Евро-2004. Подаємо результати змагань в групі 6, до якої входить українська команда.

Група 6
Вірменія – Україна - 2:2
Греція – Еспанія - 0:2

У грі Вірменія – Україна на третій хвилині Серебренников ударом з восьми метрів відкрив рахунок. 34-та хвилина – ще один ґоль. Троє українців виходять проти чотирьох захисників вірмен, і Зубов, наблизившись до лінії карного, потужно пробив і воротар був беззсилий – 2:0. На 72-ій хвилині вірмени здобули один ґоль. Після три суддя додав чотири хвилини і призначив карний у ворота збірної України.

Вирок фінського судді чітко виконав Саркисян, який зрівняв рахунок – 2:2.

* * *

Згідно з жеребкуванням, донецький „Металюрґ" 19 вересня повинен був дебютувати в Чаші УЕФА на домашній арені в грі з бременським „Вердером". Німецький клюб наполягав на перенесенні гри на 17 вересня. У ході тривалих переговорів сторони прийшли до попередньої угоди, що „Вердер" і „Металюрґ" зіграють 17-го, але перша гра відбудеться у Німеччині. Таким чином, якщо УЕФА погодиться, всі три українських учасники змагань за Чашу УЕФА перші ігри проведуть на виїзді – в Бремені, Відні і Лідсі.

Матчі у відповідь клюби з Донецька проведуть в різні дні: „Шахтар" – „Австрія" 1 жовтня, „Металюрґ" – „Вердер" 3 жовтня. Змагання відбудуться на стадіоні „Шахтар".

* * *

Золоті медалі чемпіонату Европи серед спортсменів з наслідками дитячого церебрального паралічу 7 вересня розіграли збірні України та Росії. У піфіналі українці розгромили португальців 4:1, а збірна Росії – голяндців 4:0. Збірна України перемогла у фінальній грі команду Росії з рахунком – 6:1 і стала чемпіоном Европи серед інвалідів. Чеміпонат проходив у Києві і став першим футбольним змаганням такого рівня в Україні.

Легка атлетика

Сьомий, заключний, етап змагань світової легкоатлетичної еліти „Золота ліга" відбувся 7 вересня на стадіоні „Фрідріх – Людвіґ – Ян –Спортпарк" у Німеччині. За право стати володарем супернагороди турніру – 50 кг чистого золота ціною у 530 тисяч евро – боролися американська „королева спринту" Меріон Джонс (100 м), мексиканка Ана Гевара (400 м), мароканець Ішам ель-Геруж (1500 м) і Фелікс Санчес з Домініканської Республіки (400 м з перешкодами). Оскільки всі атлети довели свою перевагу над суперниками, то поділять 50 кг золота на чотирьох. Єдине нагороджуване місце у представників України з бігу на 5000 метрів посів Сергій Лебедь, який на фініші був третім.

* * *

На турнірі серії „Ґран-прі IAAF" в італійському місті Рієті українка Олена Красовська 8 вересня посіла друге місце в бігу на дистанції 100 метрів з перешкодами, з результатом 13.05 сек.. Перемогла американка Аньєте Кіркланд (12.85).

Бокс

Український боксер Віталій Кличко вже у найближчому майбутньому може вийти в ринґ проти Ленокса Льюїса. Промотор братів Кличко Клавс Пітер Коль домовився з телекомпанією HBO про дату поєдинку: 7 грудня. У середині липня Кличко-старший повинен був провести бій проти Ларі Дональда, але зазнав травми. Нагадаємо, що Ленокс Льюїс відмовився від чемпіонського титулу за версією „IBF" і від поєдинку з Бьордом, який був запланований на 8 грудня.

Стрибки у воду

Українка Олена Жупіна 8 вересня посіла четверте місце на турнірі зі стрибків у воду серії „Ґран-прі в в Мехіко". Перше місце посіла росіянка Віра Ільїна.

Боротьба

8 вересня у Теграні закінчився чемпіонат світу з вільної боротьби, на якому українці вибороли одну золоту та дві бронзові нагороди і посіли четверте командне місце серед 23 збірних. До золота Тедеєва та бронзи Захарука, які українці здобули у перший день фіналів, Тасоєв виборов ще одне третє місце в категорії до 96 кг. Перше місце у загальнокомандному заліку посіли іранці, другі – росіяни, треті – кубинці.

Баскетбол

Збірна Югославії 8 вересня виграла другий поспіль чемпіонат світу, перемігши у фіналі першости команду Арґентини, яка до цього поразок в Індіянаполісі не мала. Трохи раніше фіналу пройшов матч за третє місце, в якому збірна Німеччини виграла у Нової Зеляндії і отримала першу для себе медалю світової першости.

Довкола спорту

Проєкт розвитку Національного спортивного комплексу „Олімпійський" затверджено у Києві. Віцепрем'єр України Володимир Семиноженко заявив, що нова наглядова рада, до складу якої увійшли відомі державні й громадські діячі, видатні українські спортсмени-олімпійці, керівники спортивних установ, прагнутиме перетворити „Олімпійський" на зразкову спортивну базу европейського рівня.

* * *

Контрольно-дисциплінарний комітет УЕФА відхилив 6 вересня на своєму засіданні скаргу болгарської команди „Левськи" з приводу участи гравця „Динамо" Горана Сабліча в грі у відповідь 3-го кола кваліфікації Ліґи чемпіонів між „Динамо" (Київ) і "Левськи". Законність участи хорватського леґіонера киян у цій грі була оскаржена, тому що Сабліч нібито був заявлений „Динамо" після встановленого терміну.

* * *

Грузинський футболіст Каха Каладзе, який раніше заявляв, що не буде виступати за національну збірну Грузії, поки не знайдуть його брата Левана, викраденого більше року тому невідомими у Тбілісі, зіграв все-таки 8 вересня за команду у відбірковому матчі до ЧЕ-2004 проти збірної Швайцарії. Усе ж його команда була розгромлена – 4:1.

* * *

24 серпня Чеськоморавська федерація футболу зареєструвала команду „Forum Ukrajinciv CR", надавшу цьому клюбові сенсаційний виняток з правил: „За команду можуть грати всі чужоземці та максимально – 4 громадяни Чехії".

Привіт з Пластового морського табору

Найщедріші привіти із Юначого Спецілізацийного Пластового Морського Табору якій відбувся 11 – 18 серпня 2002 року на таборі Camp Marion White, на Richmond Pond, Richmond, Massachusetts в ЗСА.

Ст. Пл. Юрко "Шкіра" Морачевський, ЧМ
Капітан
Пл. Сен. Ігор Слабіцький, ЧМ
Опікун
Пл. Сен. Андрій Козак, ЧМ
Опікун
От. Богдан Лукій
Духовник
Ст. Пл. Ліда Крижанівська, ЧХ
Керманич Виховної Програми
Пл. Сен. Марта "Застрик" Кушнір, Гр
Лікар
Ст. Пл. Дамян Матусяк
1-ший Асистент
Пл. Сен. Марта "Застрик" Кушнір, Гр
2-га Асистентка
Ст. Пл. Тарас Попель
3-тій Асистент
Ст. Пл. Мирон Яросевич
4-тій Асистент

ДО СОРОКОВИН ВІДХОДУ

Богдан Кальба – український вояк і канадський професіоналіст

28 червня 2002 року в Торонто, Канада, на 90-му році життя відійшов у вічність мгр. Богдан Кальба. Народився він 22 лютого 1913 року в Мозолівці Підгаєцького повіту в Галичині. Батько Конрад був власником маєтку, а мати Юлія походила з відомої родини Луцьких. Після закінчення приватної школи він продовжив навчання у гімназії в Бережанах.

В 1928 році в Бережанах арештували учнів 8-ої кляси, серед яких був брат св. п. Богдана – Ярослав. В тому ж році поліція знаходить список проводу пластового куреня бережанської гімназії. На лаві підсудних опинився і Богдан, його виключили з гімназії. Богдан перейшов до державної української гімназії в Тернополі, де склав матуру з відзначенням.

В наступному році він виїжджає на медичні студії до Відня. По закінченні першого року приїхав на літні вакації додому, після чого поляки відмовили йому у візі до Австрії, і він через ці обставини, щоб не тратити року, докінчує правничі студії зі ступенем маґістра. В останньому році перед війною провадив в Станиславові український „Промбанк".

З приходом більшовиків у Люблині провадив „Українбанк". Від 1943 до 1945 року був вояком Української дивізії „Галичина", брав участь у всіх її боях, включно з Бродами. Закінчив війну як старшина Української Національної Армії. Відбувши полон, переїхав до Англії, де працював робітником від 1948 до 1950 року. В тому році приїхав до Канади, поселився в Торонто, одружився з Олею Марковською.

В Канаді сл. п. Богдан Кальба здобув диплом головного бухгальтера, працював контролером в Провінційному уряді Онтаріо, вийшов на пенсію, але ще 8 років працював як асистент головного менеджера в банку „Комюніті-Траст" в Торонто.

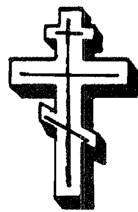
Св. п. Богдан Кальба залишив сина Юрка з дружиною Сузен і дочку Христину з чоловіком Степаном Вербовим і внуками Юльцею і Андрійком, сестру Анну (Нусю) Бойко з родиною, а в Дітройті – брата Мирослава з дружиною Марією і родиною, родину в Америці, Україні та Арґентині.

Панахиду 2 липня відправив о. Димитрій Паньків. Хор дивізійників „Бурлаки" під батутою Зенона Лавришина звеличав похоронні відправи. Наступного дня в катедрі св. Миколая заупокійну Службу Божу відправили оо. Дмитро Паньків і Петро Стецюк.

Родина, приятелі, побратими дивізійники відпровадили покійного Богдана на цвинтар св. Володимира, де його тіло спочило в секції дивізійників. Над відкритою могилою попрощав свого побратима Левко Бабій.

Родина дякує всечеснішим отцям за похоронні відправи, хорові „Бурлаки", тим, які несли труну, і за чудові квіти від приятелів та організацій. Щира подяка усім тим, які пожертвували на Служби Божі, чи зложили свої датки на нев'янучий вінок в імені бл. п. Богдана, за молитви та слова розради у їхньому тяжкому горі.

М. К.

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою, що з волі Всевишнього в суботу, 7 вересня, 2002 р. на 71-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

БОГДАН ПЕВНИЙ

нар. в Луцьку, Волинської обл.
мистець, мистецтвознавець і співредактор журналу „Сучасність".

ПАНАХИДА відбулася в середу, 11 вересня 2002 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в четвер, 12 вересня 2002 р., о год. 9:30 ранку в українській православній церкві св. Володимира в Нью-Йорку та на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина – ХРИСТИНА
доні – ОЛЕНКА і ЛАРИСА
син – ТАРАС з дружиною ШАРЛЬОТКОЮ
і численна родина і друзі в Україні та Америці.

Вічна Йому пам'ять!

Родина просить замість квітів складати пожертви на журнал „Сучасність".

Пожертви висилати на адресу:

„Suchasnist" c/o Chrystyna Pevny, 83-67 116th Street, Kew Gardens, NY 11418

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ ВІД НАС НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО

СВ. П. МИСТЦЯ

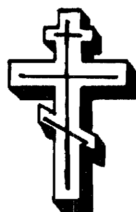
МИХАЙЛА МОРОЗА

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
будуть відслужені 27 вересня 2002 р. у:

Катедрі св. Юра, Львів;
св. Софії, Рим;
церкві св. Юра, Нью-Йорк;
монастирі св. Йосафата, Ґлен-Ков;
церкві св. Івана Хрестителя, Гантер;
церкві Пресвятої Трійці, Космач, Гуцульщина, Україна.

Про молитви за незабутнього МИХАСЯ просять:

дружина –ІРИНА
син –ІГОР

Ділимося сумною вісткою, що 10 вересня 2002 р. відійшла у вічність дорога МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
паніматка

АННА КОХАНСЬКА

вдова по о. Михайлові Коханському,
мама померших синів Бориса і Ігоря.

ВІДВІДИНИ в Senko Funeral Home, 213 Bedford Ave. (corner N. 5th St.) Brooklyn, NY відбулися в середу, 11 вересня 2002 р. від год. 7– 9 веч. і в четвер, 12 вересня від год. 2 до 5 по пол.

ПАНАХИДА в четвер, 12 вересня 2002 р., о год. 8 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 13 вересня о год. 9 ранку в українській православній катедрі Пресвятої Трійці. Тіло спочине на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишилися:

син – ЗЕНОН
внучки – ТАТЯНА, КАСЯ і КАТЕРИНА
правнуки – МАРЦІН і ДАҐМАРА

Вічна Їй пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого найдорожчого МУЖА

Квіти України. Ірина Захарків 1975

бл. п.

ОСТАПА ЗАХАРКОВА

20 вересня 2002 р.
будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в слідуючих церквах:

1. Українська католицька церква Непорочного Зачаття, Гемтремк, Миш.;
2. Катедра св. Миколая в каплиці Владики Іннокентія, ЧСВВ, Чикаго, Ілл.;
3. Українська католицька церква св. Юра, Нью-Йорк, Н.Й.;
4. Монастир св. Йосафата, Ґленков, Нью-Йорк;
5. Катедра Непорочного Зачаття, Філядельфія, Па.;
6. Катедральний храм св. Володимира, Стемфорд, Конн.;
7. Українська католицька церква св. Володимира, Гемпстед, Нью-Йорк;
8. Українська католицька церква св. Константина, Міннеаполіс, Мін.;
9. Монастир оо. Василіян св. Миколая, Крехів, Україна;
10. Монастир оо. Василіян Вознесіння, ГНІХ, Золочів, Україна;
11. Собор св. Софії, Рим, Італія;
12. Церква оо. Василіян Христа Вседержителя, Рим, Італія;
13. Церква св. Йосафата, Пруднтополіс, Бразилія;
14. Церква св. Івана Хрестителя Укр. Епархія, Куритиба, Бразилія;
15. Буде відслужена Владикою Павлом Хомницьким, ЧСВВ у його каплиці, Лондон, Англія

О молитви в той день просить дружина ІРИНА

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
дорогого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

ІВАНА КУШНІРА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

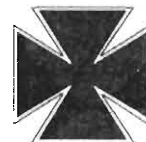
30 вересня 2002 р., о год. 10-ій ранку
в українській католицькій церкві св. Марії в Маямі, Фла.

Родину, друзів і знайомих просимо о молитви
за душу Покійного в цей день

дружина – АННА
син – ВОЛОДИМИР з дружиною СОФІЄЮ і дітьми
дочка – ДАРІЯ з чоловіком ДЖІМІ і дітьми
син – МИХАЙЛО з дружиною МАРІЄЮ і дітьми

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УД УНА СТАНИЦІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ І ЛІГАЙТОНІ

Ділимося сумною вісткою з членами і українською громадою, що 26 серпня 2002 р., відійшов у вічність на 80-му році життя, активний член Братства Дивізійників

бл. п.

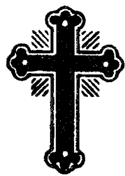
РОМАН СТЕБЛІЙ

ПОХОРОН відбувся 30 серпня 2002 р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Опечаленій дружині, дітям, внукам, ближчій і дальшій родині складаємо щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВИ СТАНИЦЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ І ЛІГАЙТОНІ

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 21 серпня 2002 р. на 83-му році життя, відійшла у вічність наша дорога
КУЗИНКА, ТЕТА, БАБЦЯ

бл. п.

МИХАЙЛИНА ПЕРЕСАДА

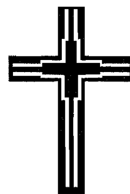
нар. 23 листопада 1919 р. у Бережанах, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 серпня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Архангела Михаїла в Балтиморі, Мд.

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ відправлені в Бережанах, Україна і Балтиморі, Мд.

У смутку залишені:
кузинки – МИХАЙЛИНА з чоловіком ВОЛОДЕЮ
– МАРІЯ
племінник – ВОЛОДЯ з дружиною ЛЮДОЮ
племінниця – НАТАЛЯ з чоловіком ОРЕСТОМ
внуки – СОЛОМІЯ, РОМАН
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з друзями, приятелями і знайомими, що 5 вересня 2002 р. несподівано відійшов у Божу Вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

св. п.

ТЕОДОР МАЛИНЯК

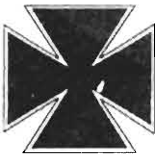
нар. 1937 р. у с. Берест,
Новосанчівського повіту, Лемківщина

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10 вересня в українській католицькій церкві св. Миколая в Пассейку, Н.Дж.
Спочив вічним сном на цвинтарі св. Михаїла в Лодай, Н.Дж.

У глибокому смутку залишилася:
дружина МИРОСЛАВА з РОДИНОЮ

Вічна Йому пам'ять!

Зі смутком повідомляємо, що 10 серпня 2002 р., проживши 88 років, відійшов у вічність побратим-дивізійник

бл. п.

ВОЛОДИМИР КОРНАЦЬКИЙ

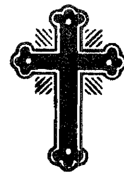
нар. в Старому Самборі.

Життєвий шлях пройшов через полон в Італії, потім дістався до Франції, де працював до 1956 р. Переїхав до Америки, до своїх земляків-спонзорів, родини Оседерчуків. Останні 23 роки проживав у родини Михайла і Катерини Горбань, які ним опікувалися до кінця його життя і зайнялися його похороном.

Похований з церкви св. Йосафата у Пармі, Огайо на цвинтар свв. Петра і Павла. Відпровадили Покійного на вічний спочинок побратими-дивізійники, упісти і його приятелі з належною пошаною .

Залишив у смутку рідну сестру і родину в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що в п'ятницю, 6 вересня 2002 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність наш дорогий ДВОЮРІДНИЙ БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

о. д-р мітрат

ЕВГЕН КАМІНСЬКИЙ

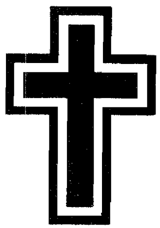
нар. 24 травня 1925 р., Західня Україна.

ПАНАХИДА відбулася 11 вересня 2002 р. в церкві св. Юра Побідоносця в Едмонтоні, Канада.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 вересня 2002 р. в тій самій церкві, а відтак на український цвинтар.

Залишені у смутку:
двоюрідний брат – ЕДВАРД КАМІНСЬКИЙ
племінники – ХРИЗАНТА ГЕНТИШ з дітьми
– ЕДВАРД мол. з дружиною ЛОРІ і дітьми
похресник – ЮРІЙ КАМІНСЬКИЙ з дружиною ЛУЇЗОЮ і дітьми
та вся родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ФУНДАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕМКІВЩИНИ В АМЕРИЦІ ділиться сумною вісткою, що 5 вересня 2002 р. несподівано відійшов у вічність, проживши 65 років

бл. п.

ТЕОДОР МАЛИНЯК

нар. в Бересті біля Криниці на Лемківщині

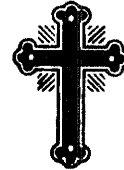
Заступник голови Фундації Дослідження Лемківщини в Америці, колишній голова 1-го Відділу Організації Оборони Лемківщини в Нью-Йорку, член Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини, член Управи Світової Федерації Українських Лемківських Об'єднань, довголітній активний член українських лемківських організацій, відданий громадський діяч, тихий та скромний патріот української землі – Лемківщини.

Дружині Покійного Друга, Мирославі, доні і синам з родинами, брату Стефанові з дружиною та всій родині складаємо вислови глибокого співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

За Управу ФДЛ в Америці:

СТЕФАН ГОВАНСЬКИЙ, голова ЗЕНОН ВОЙТОВИЧ, секретар

Ділимося сумною і болючою вісткою, що 6 вересня 2002 р. на 95-му році життя відійшла у вічність вдова по священику, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ і ТЕЩА

бл. п.

СОФІЯ (СОНЯ) КОРОЛЮК

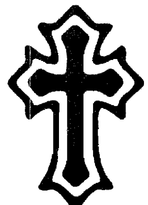
ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 9 вересня 2002 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вулиці в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 10 вересня 2002 р. о год. 9:30 ранку у церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені у глибокому смутку:
внучка – ОЛЕНКА з мужем ҐЕРІ і сином ГРИГОРІЄМ
внук – СТЕФАН з дружиною ЕЛВІРОЮ і дітьми ЕДВАРДОМ і ІРИНОЮ
зять – МИХАЙЛО РИНАСЕВИЧ з дружиною ХРИСТИНОЮ
та ближча і дальша родина в США, Україні і Австралії.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів просимо складати датки на улюблену покійної церкву св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й.

В глибокому смутку повідомляємо, що з волі Всевишнього, 20 липня 2002 р. по важкій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ЯРОСЛАВ Ю. СУШКО

ПАРАСТАС відправлено у вівторок, 23 липня 2002 р. в похоронному заведенні Lilly & Zeiler.

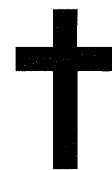
ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ 24 липня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Балтиморі.

Тлінні останки похоронено на місцевому українському цвинтарі.

Залишені в глибокому смутку:
дружина – ІРЕНА
дочка – СОФІЯ МОЛІНС з мужем ҐІТАНО і донею СЕСІЛІЄЮ
сини – АДРІЯН з дружиною СУЗАННОЮ і донею ТАТІЯНОЮ
– АЛЕКСАНДЕР
сестри – ІРЕНА КОГУТ з родиною
– СОФІЯ ЗАЛУЦЬКА з родиною
– ВІРА КАЧАЙ з мужем ЯРОСЛАВОМ і родиною
братова – ОЛЬГА СУШКО з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Україні та Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

ТОВАРИСТВО ВОЯКІВ УПА В ЗСА
ІМ. ГЕН. ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА – ТАРАСА ЧУПРИНКИ
ВІДДІЛ В ДІТРОЙТІ, МИШ.

ділиться сумною вісткою з членами Т-ва УПА і українською громадою, що 4 вересня 2002 р. відійшов у засвіти на 84-му році життя

бл. п.

ВОЛОДИМИР КАСЬКІВ „ПАНИЧ"

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в УКЦеркві Непорочного Зачаття П.Д.М. в Гемтремку, Миш. Похований на Mt. Olivet Cemetery.

Дружині Дарії та всій родині висловлюємо глибокі співчуття.
Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ Т-ВА УПА в Дітройті

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ
ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ
приймає за попереднім домовленням
Тел.: (212) 697-8173

30 East 40th Street, 7th Floor, Room 706 New York City

д-р ЮРІЙ ПРИСТАЙКО
FOX CHIROPRACTIC OFFICE
Чи Ви маєте проблему з плечима? (шия, хребет, болі голови)
ХІРОПРАКТИК ДОПОМОЖЕ ВАМ
250 Millburn Ave., Millburn, NJ 07041
E-mail:SpineDoc2@aol.com
Tel.: (973) 467-9070 • Fax: (973) 467-2044

KOZAK CONSTRUCTION CO
Різні види ремонтів: паркети, кафлі, „sheetrock", малювання.
Тел.: (201) 437-3227
(646) 279-1910

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

PROSTHODONTIST
д-р ОЛЕКСАНДЕР КМЕТА
косметика зубів, загальне лікування, „Implants".
5E. 19th Street, 5th Floor, New York, NY 10003
Tel.: (914) 522-2558
Fax: (914) 963-9701
Доктор говорить по українськи

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908)789-1870;

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRFARES
Львів/Одеса
652 дол.+tax (round trip)
430 дол.+tax (one way)
Київ
547 дол.+tax (round trip)
391 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply

Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM ***1-800-449-0445***

„АПОН" ВІДЕО
КОМПАКТ-ДИСКИ з України
VHS-$25, CDS-$12, CASS. – $7

АПОН -7803 Галичина. – Пісні, танці, історія.
АПОН -7804 Сину Ангел мій + компакт-диск 2605
10 Річниця Незалежности України
АПОН -2001 Військова парада на Хрещатику
АПОН -2002 Концерт в палаці „Україна" у Києві.
СОФІЯ РОТАРУ: компакт-диск АПОН-2669 і касета.

APON RECORD COMPANY
P. O. Box 3082, Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599
Переобляємо відео з европейської системи на американську і навпаки. Ціна $20+$5 пересилка.

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2002 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

KARPATY
FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

KARPATY
TRAVEL

KARPATY

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ протягом 2-7 днів

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи американські доляри

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Достава тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК З КАТАЛОГУ

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією

121 Runnymede Road.
Toronto, Ontario.
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105 **1-800-265-7189** **Fax (416) 761-1662**

E-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca